

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL: 21-90. EJJELE 10-TŐL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 11.— PENGO.
HAVONTA 3 P 80 FILLÉR.

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII EVFOLYAM, 151 SZÁM

Az új árrendszer

A miniszterelnök és a pénzügyminiszter beszéde óta naponta több rendelet jelenik meg amely az új árrendszert és a bérek, valamint fizetések szabályozását a gazdasági élet minden területén végrehajtja. Mind az illetékes nyilatkozatokból, mind a már eddig is megjelent nagyobb számú rendeletekből látható, hogy valóban árrendszerünket teljesen átalakító intézkedésekről van szó. Joggal kérdezheti mindenki, hogy mi szükség volt erre és: vajjon mennyiben jelenthet az új árrendszer, amely jórészt az árak emeléséből áll, fokozott állandóságot? Válaszul előljáróban is azt kell mondanunk, hogy az új árrendszer célja és tulajdonképpeni hivatása valóban az állandóság. Az állandóságnak pedig előfeltételei vannak. Mindenekelőtt valamennyi termék és kereskedőnek meg kell elegendnie a háborús időkhöz képest szerény polgári haszonra. Ez az alapja minden egyes vállalatnak és a viszonyok stabilizálásának.

Az egyensúlyt és az állandóságot azonban eddig sem lehetett és ezután sem lehet olyan pillanatnyi helyzet megmérévéseivel biztosítani, amint a mostani árszabályozás előtti időben, vagy pedig a háború kitörése időpontjában láttunk mert az árrendszer csak akkor egészséges és állandó, ha a különböző cikkek közötti aránytalanságok nem túlságosan nagyok és a legfontosabb termékek ára olyan viszonyban áll egymással, hogy az egyik a másikat nem befolyásolja túlságosan. Amikor az első árszabályozás 1939-ben megtörtént, akkori árak nem voltak összhangban, de a szabályozás sikeressége nem engedte meg, hogy az árörögítés mélyreható változásokkal járjon együtt. Ennek oka az volt, hogy a háború a gazdasági válságból való kibontakozás befejezetlen állapotában ért bennünket. A mezőgazdasági cikkek ára akkori állapotban még nem érte el a jövedelmezőség színvonalát és a helyzet egyéb vonatkozásokban is bizony alakult, hogy a gyors ár-emelés tekinthetetlen bajokat okozott volna s így csökkentette az ország gazdasági erejét. Az árszínvonal tehát mozgásban maradt egészen a mostani árszabályozásig. A kormányintézkedések általában mindig arra irányultak, hogy rugalmasan kövessék az életet, viszont így is elkerülhetetlen maradt a mezőgazdasági és az ipari cikkek közötti aránytalanság kimélyülése.

Az új árrendszer alapja a 40 pengős beiföldi búzáár. Máltányos és helyes, hogy a magyar föld legfontosabb termékét, a búzát vegye a kormány alapul s

A Kurszk-kanyarulatnál a német csapatok diadalmasan betörték a szovjet állásokba

A bolsevista hadsereg kénytelen volt 40 kilométernyire visszavonulni -- Az angol-százak ismét sok repülőgépet vesztek -- A németek két nap alatt 637 szovjet repülőgépet lőttek le -- A keleti arcvonalon a Tigrisek viszik a főszerepet a támadásokban -- Sikorski holttestét Londonba fogják szállítani -- Ismét munkában vannak a tengely tengeralattjárói

Berlin, július 7. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nak, a véderő főparancsnoksága közli:

Bjelgorod területén és Oreltől délre a keddi nap folyamán is megütsük a szovjet igen nagy, már hetek óta készenálló köteleivel indított súlyos támadásait. Csapatunk, amelyeket a légi erő is hatatosan támogatott, ugyanakkor maguk lendütek támadásba. Sikerült mélyen betörni az ellenséges állásokba és az ellenségnek súlyos veszteségeket okozni. Egyedül a hadsereg csapatai több mint 300 résztint legújabb mintájú ellenséges páncélos semmisítettek meg, vagy teettek harcképtelenné. E harc terület felett a légi

terén is elkeseredett ütközetek került sor, nagy bolsevista repülőkötelekkel. Július 5-én és 6-án légi harcokban 11 repülőgép elvesztésével, 637 bolsevista repülőgépet lőttünk le. Közülük igen sok csata repülőgépet. Ebből az eredményből a légvédelmi tüzérség is kivette részét.

A légi haderő nagy harcra repülőköteleivel az ellenség arcvonalát a mögötti területen utánpótlási összeköttetéseket, repülőtereket és állomáshelyeket bombáztak és hosszidőre kikapcsolták ezeket az ellenség harc gépeitől.

A keleti arcvonalon többi szakaszon csak kölcsönös élénk felderítő és rohamjárór tevékenységet jelentenek.

Ellenséges hajók pusztulása

A könnyű német tengerészeti haderők a kaukázusi partoknál egy biztosított bolsevista utánpótlási hajókaravánból három, összesen 1700 tonnányi hajót süllyesztettek el. A Földközi-tenger térségében az ellenséges repülőkötelek folytatták Szicília parti területei elleni támadásait. A német és olasz légvédelmi haderők 17 brit és északamerikai repülőgépet semmisítettek meg. Nyugat-Németország területe fellett a szer-

dára virradó éjszakán néhány ellenséges repülőgépek zavró repülést végeztek és ennek során nagy magasságból néhány robbanóbombát tervszerűen dobott le. Csak csekély épületkár keletkezett.

Német tengeralattjárók az Atlanti-óceánon és a Földközi-tengeren erősen biztosított hajókaravánok és magános hajók elleni harcban 9, összesen 53 ezer tonnyányi hajót és egy teher vitorlást süllyesztettek el. (MTI)

Olasz hadijelentés

Roma, július 7. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 1138. számú közleménye:

Az olasz és német tengeri egységek a Földközi-tengeren együtt működve, elsüllyesztettek együttesen a szer-

da egy ellenséges búvárszázadot. Az ellenséges légi alakulatok bombázták Palermót, Trapanit, Porto Empedocle, Cataniai, Marsallai és Szicília és Catania néhány más kisebb

együttjáró növekedő adóteher, a külföldi nyersanyagok mindenképpen felülmúló drágulása és több más költségteremtő ismét hátrányos helyzetet teremtett a mezőgazdaság rovására s ezért most, amikor a bérek és ipari árak állandósítása is megtörténik, a folyamatot le kellett zárni és az összhangot az emberi lehetőségek határain belül megteremteni.

Az új árrendszer alapja a 40 pengős beiföldi búzáár. Máltányos és helyes, hogy a magyar föld legfontosabb termékét, a búzát vegye a kormány alapul s

helyiségét. Az olasz és német légvédelmi itégek jól irányított tüzeben 17 ellenséges repülőgép pusztult el, ezenkívül vadászrepülőink 2 négymotoros gépet lőttek le.

A főhadiszállás kiegészítő jelentése szerint az 1137. és 1138. számú közleményekben említett légi támadások során a lakosság körében a következő veszteségek voltak:

Marsallában 5 halott, Sciacában 2 halott és egy sebesült, Ramaccaban (Catania) 40 halott és 6 sebesült, Castell di Ludicaban (Catania) 4 halott és 7 sebesült, Iachinoban (Reggia di

Calabria) 1 halott és 6 sebesült, Locriban (Reggio di Calabria) 1 halott és 5 sebesült.

A főhadiszállás kiegészítő közleménye szerint azok a tengeri egységek, amelyek a mai közleményben említett ellenséges búvárszázadot elsüllyesztették, Carlo Thorel és Nicolo Nicolini korvet kapitányok és Heinz Oberhaupt sorhajóhadnagy parancsnoksága alatt álltak. A lelőtt repülőgépek a következő helyek közelében zuhantak le: Négy Palermóban, öt Trapaniban, hat Porto Empedocleban, egy Cataniában és egy Marsallában (MTI)

Moszkva visszavonulást jelent Orel és Tula között

Ankara, július 7. Moszkva jelentés szerint a Bjelgorodtól délre és Oreltől északra folyó harcok mind súlyosabbá válnak. A németek nyomása az Orel-Tula között futó vasútvonal ellen olyan erős volt, hogy a vörös hadsereg kénytelen volt a moszkvai jelentés szerint 40 kilométerrel hátrább vonulni.

Bern, július 7. (Bud. Tud.) Ide érkezett berlini és moszkvai jelentések szerint a hétfőn reggel megindult nagy küzdelem Orel

és Bjelgorod között lendülettel tovább tart. Berlini közlések szerint a legnagyobb küzdelem színiere: a Kurszk-kanyarulat. Moszkva beismerte, hogy a német csapatok állandóan súlyos nyomást gyakorolnak a szovjet csapatokra és több ponton sikerült a szovjet állásokba behatolni. A támadásban a főszerepet a tigris-mintájú harcokosil viszik. A küzdelem hevessége még fokozódik.

A német páncélos alakulatok még nem avatkoztak be teljes erővel a harcokba

Berlin, július 7. (TP) Német katonai részről, mint ez a hadműveletek kezdeti stádiumában szokásos, nem adnak felvilágosítást és közelebbi részleteket

sem közölnek a keleti front középső szakaszán folyó heves támadások jelentőségéről és céljáról.

Csupán annyit jelentettek, hogy a bolsevisták igen súlyos veszteségeket szenvedtek tankban és repülőgépekben, a német páncélos alakulatok azonban még nem avatkoztak be teljes mértékben a harcokba, a német páncélos veszteségekre, amelyekről az angol és a szovjet társalgat beszélt.

A német veszteségek hangoztatása német katonai körök szerint nyilván csupán azt a célt szolgálja, hogy kiegyenlítse, illetve ellensúlyozza azokat a német sikereket, amelyeket az ellenséges hírszolgálat is kénytelen elismerni.

Herold King jelent Moszkvából, hogy a németek a bjelgo-

zárólagos feladatokat.

Divatos retikulók pénztárcák strandtáskák nagy választékban Tóthfalussynál Piac-u. 40 Piac-u. 16

rodli front néhány szakaszán két szárnyon, vagyis Bjelgorod-
előretörték. Az Exchange Te-
legraph megállapítja, hogy a
vább tart az erős német nyomás.

Ukraina felszabadítása lett volna a szovjet támadás célja

Berlin, július 7. Bjelgorod és Orel között a szovjetország tömeges támadás után a németek vették át a kezdeményezést és szilárdan a kezükben tartják állapítja meg a Német TI. katonai munkatársa a keleti arcvonalon folyamatban levő csatáról szóló fejtegetésében. A tudósító a következőket írja:

A keleti arcvonal látszólagos megmerevedése villámgyorsan feloldódott több száz km. hosszúságban. Bjelgorod és Orel között a nyári csendet hirtelen kiróbbant csatazaj váltotta fel. A harcok hatalmas mérete már abból is kitűnik, hogy ebben a térségben a legerősebb csapatokat zsúfolták össze. 1943 nyarának ezt az első csatáját az

váltotta ki, hogy a szovjet vezetés azt hitte, hogy a hétfőn hajnalban végrehajtott erőyes német felderítő vállalkozások fenyegetik terveit s mivel nem volt tájékozódva a német vállalkozások terjedelméről és céljáról, attól tart, hogy német be-törés történhetik a támadásra felvonultatott erős és rendkívül jól felszerelt rohamra kész hadseregek közé. Ezeknek a szovjet hadseregeknek az lett volna a feladatuk, hogy adott időben előretörjenek a Dnyeper felé és megkezdjék és befejezzék a szovjet számára olyan szükségessé termékeny ukrán területek visszahódítását. Ez az adott időpont azonban már nem fog eljönni többé

Sztalin előre menti magát a balsiker miatt

A birodalmi főváros Metékes katonai körében hiábavaló kísérletnek nevezik a szovjet hírszolgálati gépezetnek azt az igyekezetét, hogy Sztalingrád és Moszkva emlégetésével távolítsa el a német célokat tulajdonít-sának a harcoknak. A bolsevis-ták ilyen alátámasztással nyilván újabb alátámasztást akarnak adni annak a Nyugt felé irányuló kilátásnak, hogy az angol-szászok létesítsenek második arcvonalat és így tehermentes-sítsék azt a vállalkozást, mely-nek kimeneteléről Sztalin már előzetesen massa kezelt.

Eltől eltekintve a Sztalin által kezdett csatából magyarán

Szétlőtt amerikai páncélosok a csatatéren

Német részről még nem került sor a hadművelési páncélos tartalékok harcbavetésére, tehát jelenleg még nem lehet beszélni a német páncélos fegyvernem magyaránnyu harcbavetéséről. Szovjet részén ez teljesen másként van. A felderítő-k jelentése szerint a hadművelési tartalékok ott már teljes mértékben harcba állanak. — úgyhogy rövidesen kétségtele-nül még több ellenséges harcok-si kilövésével kell számolni, mint amennyit a szerdai német hadijelentés közölt. Figyelemre-méltó, hogy a megsemmisített ellenséges páncélosok legna-gyobb részben legújabb építé-siek, olyanok, amelyeket ed-dig még nem vetettek harcba. A füstölő csatamezőkön ezen-kivül még nagyszámú amerikai páncélkocsi is fekszik szétlőve. A katonai megfigyelők rámu-

ütöket fejlődött ki, amely mind a harci terület, mind pedig a harcbavett ember- és anyag-tömegeket illetően méltóképp sorakozik a keleti háború eddigi nagy csatái mellé. Az utolsó 48 órában a német kötelékek-nek sikerült a légi erők erős támogatásával visszaverniök valamennyi ellenséges tömeg-támadást, sőt több helyen ellen-támadásba átmenniök és a szov-jet vonalaknak legfontosabb kulcsállásait máris megszállá-niok, különösen a harcok — Bjelgorodtól északnyugatra és Kurszktól északnyugatra levő csúspontjain.

tatnak a légi erők kölcsönösen rendkívül erős harcbavetésére is. Megbízható értesülések sze-rint Kurszk környékén a szov-jet hadtörténelem eddigi leg-erősebb repülőflottái állanak harcba egymással. Hogy mely-lyik flotta az új, az kitűnik azokból a rendkívül magas vesz-tésekéből, melyeket eddig a Szovjet elszenvedett. Az arány 637 lelt ellenséges repülőgép köztük főleg erősen páncélozott szovjet csatarepülőgépek 41 le-lőt német géppel szemben. Ez az arány fokozott német fölény-ről tanuskodik, ami esetleg döntő jelentőségű lehet.

JAPÁN TISZTEK A KELETI ARCVONALON

Berlin, július 7. (NST) Első alkalommal történik meg, hogy japán tisztek meglátogatták a keleti arcvonalat. E tény a Völ-kischer Beobachter fényképe hozta nyilvánosságra. A kép az év elején kinevezett berlini ja-

— SZÉKSZORULASOKNAL ES AZ EZEKEL JARÓ FELFUYO-DASNAL, LEGZESI ZAVARNAL, SZIVDOBOGASNAL, SZEDULES-NEL ES FULZUGASNAL a belek működését egy-két pohár természe-tes „FERENC JOZSEF” keserűvíz csakhamar rendbehozza, a gyomor-emésztést előmozdítja, a vérkeringé-ést felhívítja s haza fejet és nyugodt alvást teremt. Kérdezze meg orvosát!

pán katonai attasét, Komatsu vezérőrnagyot mutatja be több magasrangú japán katonai szem-élyiség és német tisztek kísé-retében, amint a keleti fronton megszemléli a páncélosokat és rohamlővegeket.

OLASZORSZÁGBAN ÖSSZE-IRJÁK A SZALLODÁK ÉS PENZIÓK MATRACAIT ÉS PARNÁIT

Róma, július 7. (Magyar TI) A Giornale d'Italia közli a hivatalos lapnak azt a rendeletét, amely szerint a szállodákban és penzióknak összeírják a matraccait és parnáit Olaszországban.

MACH SZLOVAK BELÜGY-MINISZTER TISZTELET-BELI DRÓTOSSÁ VÁLASZTOTTÁK

Pozsony, július 7. (TP) Vike Rovneban most tartották a szlo-vák drótosok első kongresszusa-ukat, amelyen megjelent Mach belügyminiszter és Lorkovic horvát követ. A kongresszus keretében megalakították a drótosok szövetségét. Mach minisztert díszoklevéllel és tiszteletbeli drótos címmel tüntették ki.

DR. MEZŐ SÁNDOR FÜGYÉSZHELYETTESI KINEVEZÉSÉNEK HÍRE AZ ÜGYÉSZSÉGEN.

Mint szerda reggeli lapunk-ban, a Magyar Távirati Iroda jelentése alapján közöltük, dr. Mező Sándor ügyészségi elnö-köt a Kormányzó Ur, az igaz-ságügyminiszter előterjeszté-sére a debreceni királyi fő-ügyészséghez főügyészhelet-tessé nevezte ki. Dr. Mező Sándor legmagasabb helyről nyert kinevezése egy érde-mekben gazdag munkásság-nak méltó jutalma. Több mint harminc esztendője, hogy mint joggyakornok a nagyváradi ítélőtáblánál meg-kezdte igazságügyi pályafutá-sát. Őt esztendő múlva, 1912-ben került a debreceni tör-vényszékhez, majd 1928-ban ban nyerte el az ügyészségi el-nökké történt kinevezését. — Azóta, mint e több vármeg-yére kiterjedő ügyészség-nek vezetője, példás hivatal-főnöki munkásságával, kima-gasló emberi erényvelvel kler-demelte nemesak munkatár-sainak, hanem a város leg-szeleesebb társadalmi rétegei-nek is megbecsülését, tisztele-tét és szeretetét. A hírlap közleménye alapján elterjedt tehát nagy örömet, amelynek bensőséges kifejezését adták a bíról, ügyész és jo-gászai kar tagjai, akik szerdán szerencsekívánatukkal keres-ték fel dr. Mező Sándor fő-ügyészhelyettesét.

Négy nap alatt 176 repülőgépet vesztek a szövetségesek a Földközi tengeren

Berlin, július 7. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a következőket jelenti a Földközi tengeri harcokról: Mint a szerdai napon végzett felderítő repülések folyamán kitűnt, a július 6-ra virradó éjszaka a biz-terai kikötő ellen intézett erős né-met bombatámadás jelentős károkat okozott. A német repülők jórészt igen kis magasságból dobták le bom-bájukat, úgyhogy a magyaránnyu tá-madás eredménye érzékenyen érinti az angol-szász inváziós flotta egyik legfontosabb támaszpontját. A kikö-tői berendezésekben nagy tüzek ke-

letkeztek és több nehéz bombatal-lal olyan súlyosan megrongált, hogy kikötőben horgonyzó hajót, hogy azok nagyobbbrészt elveszettek te-kinthetők.

Az amerikai brit légi erők keéden is folytatták támadásaikat Szicília ellen. A német és olasz vadászok és légharító tüzkétség összesen 17 repülőgépet lőtt le. Ezel az amerikai-ak és a britek Olaszország elleni tá-madásaikban az utolsó négy napon 176 repülőgépet, nagyobbbrészt négy-motoros bombázót vesztek. (MTI)

Olaszország az igazságért harcol

Róma, július 7. (MTI) A szer-dai délutáni olasz lapok még mindig a Duce nagy beszédének hatása alatt állanak.

Gayda a Giornale d'Italia ve-zérecikkében megállapítja, hogy a Duce kijelentésével valóban történelmi jelentőségűek. — A Duce beszédében megállapítja, hogy Olaszország hatalmas kul-turális és egyéb értékekkel bír

és az olasz nép harcias nép, a melyet az angolok 3 hónap alatt szerettek volna elfoglalni, de Olaszország már 37 hónapos küzdelemben állja a harcot. A mikor Mussolini győzelemről beszél, az igazság győzelméről szól. Igazságot kér Olaszország számára, amely minden tekintet-ben egyennangú a föld többi népeivel.

Katasztrófális a Szovjetunió élelmiszerhiánya

Genf, július 7. (Német TI) Lon-doni jelentés szerint a Szovjetunió helyzetéről Cyril Falls, ismert kato-nai szakíró az Illustrated London Newsben a következőket írja:

A szállítási nehézségek igen mesz szemelő következményekkel jártak, fokozták az élelmiszerhiányt és rend-kívül nagy befolyást gyakoroltak az arcvonalra irányuló anyagutá-npótlásra. A mozdonyok és a gördülő anyag utánpótlás a legnehezebb és a legköltségesebb dolgok közé tartozik. A Szovjetunió élelmiszeri helyzete olyan rossz, hogy a háborus szem-pontból kevésbé fontos munkahe-lyen dolgozók örülhetnek, ha ká-posztán kívül mást is tudnak enni.

GIRAUD KIHALLGATÁSON ROOSEVELTNÉL

Amsterdam, július 7. (Német TI) Mint a brit hírszolgálat jelenti, Gi-raud tábornok Washingtonba érke-ve látogatást tett Rooseveltnél. A megbeszélésen jelen volt Leahy ten-gernagy, az Egyesült Államok volt vichy nagykövete is. (MTI)

MADRID, július 7. (Német TI)

Washingtonban egy államtitkárság felállításának kérdését vették fonto-lóra, amely latin-amerikai kérdé-sekkel foglalkozna. A délamerikai államok körében nagy feltűnést kel-tett a terv. (MTI)

GIBRALTARBÓL KIFUTOTT AZ ÖSSZES HADIHAJÓ

La Línea, július 7. (Bud. Tud.) A Gibraltári kikötőből tegnap kifutott az ott tartózkodó hadihajók legna-gyobb része, még pedig négy csata-hajó, két cirkáló, 8 romboló és két repülőgéphordozó. A gibraltári kikö-tőben 41 kereskedelmi hajó és két kórházhajó maradt.

A KULAI TENGERI ÜTKÖZET VESZTESEGEI

Pearl Harbour, július 7. (Bud. Tud.) Előzetes hivatalos jelentés szerint az amerikaiak a kulai öböl-ben lerölyt tengeri ütközetben egy cirkálót veszítettek. Azonkívül a kulai öbölben a japánok megtorpedöz-tak és elsüllyesztettek egy amerikai

rombolót. Ezzel szemben az ameri-kaik azt állítják, hogy a tengeri ütközetben valószínűleg 6 japán ha-dihajót süllyesztettek el, négyet pe-dig megrongáltak.

ZAVARÓ AMERIKAI REPÜLŐTÁMADÁS RANGOON FELETT

Tokió, július 7. (Német TI) Mint a burmai arcvonalról je-lentik, 6 amerikai bombázógép július 2-án támadást intézett Rangoon ellen. Légi harcokban egy ellenséges gépet lelőttek.

SZAZTIZ FÖNYI LEGÉNYISÉGGEL ELSÜLLYEDT EGY AMERIKAI PARTIGŐZŐS

Ottawa, július 7. (Bud. Tud.) Ottawa közelében egy parti hajó te-hergőzessel ütközött össze. A parti-hajó elsüllyedt, a tehergőzös pedig súlyosan megrongálódott. 110 tene-gérsz a hullámsírban lelte halálát. A két hajó legényiségéből csupán 12 embert sikerült megmenteni.

TIZEZER KELETAFRIKAI OLASZ UTBAN VAN HAZAFELE

Nairobi, július 7. (Bud. Tud.) Négy olasz személyszállító gőzös 10 ezer olasz férfitulval asszonyval és gyermekkel Olaszországba indult. A hazaérkezőket Keletafrika különböző részeiből gyűjtötték össze.

EDDIG CSAK EGY HALOTTJA VAN AZ ISTAMBULI FÖLDALATI VASUT SZERENCSÉTLENSÉGEK NEK

Istanbul, július 7. (Német TI) Az istambuli földalatti vasúti szeren-csétlenség alkalmával közölték nem állítotték olyan méreteket, mint ahogy attól kezdetben félték. Mint megállapították, nem két, hanem csak egy kocsi rohant neki a hegy-nek a drótkötél elszakadása után, mert az egyik kocsi vezetője még idejében észrevette a veszélyt és fé-kézett. A vonat első kocsija telje-sen szétzúdodott. Eddig egy halot-tat és 18 súlyosan sebesültet jele-pettek. (MTI)

Vígyszínház

Ma 5 és 7 órákor a legkedve-sebb, a legvidámabb magyar film:

Nehéz apának lenni

Fősz.: PÁGER, SZELCZKY, MÁLY GERŐ, HORTOGÁGYI HÍDIVASÁR a magyar bírádóban!

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR!
Fordulatos francia filmdráma

Katja

Főszerepők: DARRIEUX, JOHN LODER

Előadások: 5 és 7 órákor.

Meteor mozgó műsora

Csütörtökön 5 és 7 órákor utoljára! Camilla Horn és Hörbiger Attila nagykiváltságú izgalmas filmje:

Az utolsó menet

Penteken: szünet. Szombattól: Zoru és Huru, a két örömapa.

APOLLO

Előadások mindennap fél 4 fel 6 és fél 8 órákor. Pénztár mindennap 11-től 1-ig és fél 8 óráig.

Uray, Mészáros Ágl. Mály, Maklary, Hajmássy és Pethes Sándor főszerepben.

„A 28-as“

A könnyed szerelem komé-diában!

Csokonai Színház

10. és 11-én, szombaton este, vasárnap délután és este DARIO NICCODEMI pompás vigjátékna, a

TACSKÓ

a Nemzeti Színház teljes együttműködésével, Mészáros Ágival a címszerepben.

Jegyek váltathatók a színház pénztáránál csütörtök délután 5 óráig.

Fontos rendeleteket tárgyalt a 42-es bizottság

Budapest, július 7. Magyar Távirati Iroda jelenti: A 42 tagú országos bizottság szerdán délelőtt ülést tartott. A bizottság ülésén a kormány részéről megjelent Reményi Scheller Lajos pénzügyminiszter, Zsindely Ferenc kereskedelem és közlekedésügyi miniszter. A napirend első pontja: a minisztérium rendelete volt a mesterseges édesítőszer engedély-illetékének újabb megállapításáról. A bizottság a rendeletet tudomásul vette. Ezután a minisztérium rende-

lete következett a termelők által házi fogyasztásra előállított szesz után fizetendő mérsékelt egyedárusági árkülönbözet megállapítása és a szabad forgalomba került szesz után egyedárusági árkülönbözet fizetése tárgyában. A bizottság a rendeletet tudomásul vette. Ezután következett a minisztérium rendelete a dohányültetvényekből még vetés által okozott kár megtérítésére szolgáló alapok létesítéséről. A bizottság a rendeletet tudomásul vette.

Ifjú vitéz Horthy Miklós elhagyta a szolnoki kórházat

Ifjú vitéz Horthy Miklós rendkívül követ és meghatalmazott miniszter, mint ismeretes, autóbaleset következtében kórházba került. A sikeres műtét után mostanában a szolnoki katonai kórházban állottak. Az ápolás ideje alatt ifjú Horthy Miklós végig jól

érezte magát. Kedden annyira javult az állapota, hogy orvosi engedéllyel elhagyhatta a kórházat. Mint értesülünk, ifjú Horthy Miklós kedden délelőtt felkeltőkor személyautóval Budapestre szállították, ahol teljes felgyógyulásáig további kezelés alá veszik.

A keleti területek termése

Krakó, július 7. Az NST jelenti: Németországban fokozott érdeklődéssel fordulnak a keleti vidékek felé, ahol a sorsdöntő jelentőségű termés várható. Szakemberek véleménye szerint a termés eredményét még pontosan nem lehet megállapítani. A rendelkezésre álló adatok azonban jogos optimizmust keltenek. Ukrajna földjének 90 százaléka be van vetve és terem. Lengyelországban pedig nincs egy talpalatnyi föld sem, amely nem lenne kihasználva. A termés körülbelül hasonlóan alakul mint Közép-Európában és a Balkánon. A keleti földeken kétségtelemlő a jó minőség ellenére is aránylag kevesebb terem, mint a birodalom jobban művelt te-

rületein. Különösen a műtrágya hiány mutatkozik meg. A mezőgazdasági gépek készítése is nagy nehézségekbe ütközik a háború ideje alatt. Ukrajnában elsősorban traktorokat alkalmaznak, bár óriási hiány mutatkozik, mert az oroszok menekülés közben sokat tönkretettek. A lős és szarvasmarhaállomány is meglehetősen kicsi még. A beszállításnál nagy nehézségeket okoz a munkaerőhiány. A beszállított termények nagy részét szét kell osztani a parasztok között így nem szabad túlzott eredményeket várni. Készségtelen azonban, hogy az idej termésként a keleti területek lakosságának, hanem Közép- és Nyugat-Európának ellátásában is vezető szerephez jut.

Itéletidő Debrecen felett

Fákát döntött ki a szerdai rövid, de annál hevesebb zivatar. — Vihar lesz! — mondta egy ember szerdán délután a strandon s mindjárt öltözni is kezdett. Felőra mulva csakugyan vihar lett, pedig az illető arról nevezetes, hogy sohasem válnak be jóslatai. Mondani sem kell, hogy vasárnap is DVSC-vérséget jósolt. — A vihar — olyan derült meleg délelőtti követett, hogy senki sem hitt benne komolyan — egész rövid idő alatt tört ki. Mint mondani szokás, elemi erővel. Néhány heti csendes meleg és csendes esőzések egészen elszórtattak még a gondolatától is annak, hogy nyár van és vihar lehet. Most meg lehetett tanulni. Különösen azoknak szólni kell, akik biciklivel akartak hazajutni az eső elől. Az észak felől rohanó szélvész valóságosan megállította a biciklistéket, le kellett szállni, hogy továbbjuthassanak gyors tempóban. A vihar valamivel négy óra után kezdődött, alig egy óra alatt be is fejeződött. Az alatt az idő alatt azonban több fát ki döntött az erdőn, sőt a város néhány utcáján szegélyező fák közül is kiesavart egy-egy magasabbra nőt fát. A környéken is nagy károkat okozott a vihar. Különösen a

városban és a város környékén levő gyümölcsösökben a gyümölcsöket leverte és néhány gyümölcsfát lehasogatott, különösen azokat, melyeken sok volt a termés. A város közelében egy villám is lecsapott, aminek következtében sok helyütt megrongálódtak az elektromos vezetékek. Komolyabb zavarokat azonban nem okozott. Ilyen erős szél a vetéseket is megrongálta. A kalászosokat helyenként lefektette, ami az aratásnál fog nehézségeket okozni. Több háztető cserépfedeleit felszedte, vagy összetörte a szél, helyenként pedig a pincéket a víz elöntötte. Azok jártak legjobban, akik az eső végét — a régi szokás-hoz híven — a villamoson akarták megvárni. Az eső ugyanis egy óra alatt elült, úgy hogy a villamosozóknak csak egyszerű kellett megkerülni a várost. Közben villámlott sűrűn. Néhány percei voltak ismerősünknek, az Embernek, aki fél a villámlásoktól. Az Ember, akinek semmi érdeke nincs a természeti szépségekhez s ezért a villámlástól is fél, szobájában szorongva várta az „itéletidő” végét. Közben egy hatalmas villám a közelben csapott le, a szobájában az eső

asztallámpa pillanatra elhalványodott. — Tönkreteszi az idegeimet — mondta a természeti szépségek iránt semminemű érzékkel nem rendelkező ember.

Sikorskit ideiglenesen eltemették Gibraltárban

Stokholm, július 7. Az angol fővárosban lázasan keresik a tragikus módon elhunyt Sikorski tábornok politikai végrendeletét. A végrendelet tartalma teljesen ismeretlen. Ugyanígy nem közölték még a nyilvánossággal Roosevelt elnök levelének tartalmát sem, amelyeket Sikorskihoz intézett a lengyel-orosz viszály átírdalása érdekében. Általában homály büröli a Stockholms zidningen tudósítója szerint Sikorski életének utolsó napjait is. Eppen ezért Londonba kerétték Romer grófot, a lengyel emigráns kormány közelkeleti képviselőjét, mert Sikorski legutóbbi keleti utazásánál állandóan a miniszterelnök mellett tartózkodott. Töle várnak némi felvilágosítást az utolsó napok történetéről.

Az angol fővárosban a svéd lap tudósítók szerint bizonyos elégedettséget váltott ki Sikorski és útársainak váratlanul gyors eltemetése Gibraltárban. Ezért illetékes angol helyről kijelentették, hogy a gibraltári temetés csak ideiglenes jellegű és a legrövidebb időn belül Londonba szállítják Sikorski és kíséretének földi maradványait.

Aztán hosszú vitába merült a villámok természetrajzával szoros kapcsolatban. Hat óra után már néha a nap is újra kisütött.

AZ ANGOL HADÜGY-MINISZTER SZEMTANUJA VOLT SIKORSKI KATASZTRÓFÁJÁNAK

London, július 7. Grigg brit hadügyminiszter szemtanuja volt a repülőszerecséltenségnek, amelynek Sikorski tábornok áldozatul esett. A brit kormány vizsgálatot rendelt el a szerecséltenség okának kiderítésére és felkérte a lengyel kormányt: képviseltesse magát a vizsgálatbizottságban.

A SZENTATYA RÉSZVÉTE

Róma, július 7. (MTI) Mint Vatikáni városból jelentik, Maglione bíboros államtitkár a szentatya nevében Sikorski tábornok halálával kapcsolatban részvétét nyilvánította a lengyel köztársaság elnökének.

VI. GYÖRGY RÉSZVÉTE

London, július 7. (Bud. Tud.) György angol király a lengyel államelnökhöz részvétnyilatkozatot intézett.

Az angolszász diplomaták hajószámra hozzadják a whiskyt és a cigarettát Spanyolországba

Madrid, július 7. (Interinf.) Az angolszászok Spanyolországban kifejtett propagandájának új módszere, hogy a volt köztársaságiakat megnyerjék maguknak, nagy felháborodást váltott ki nemcsak a spanyol lakosságban, hanem a spanyol hivatalok köreiben is. Az angol és amerikai követség visszaélve a diplomáciai futárjoggal, whiskyt, cigarettát és szivart hoz be hajószámra Spanyolországba és olcsó áron rendelkezésére bocsátja az angolszász propaganda ügynökeinek.

Ily módon jól megfizetik az angolszász ügynököket és az angol és amerikai követség spanyol devizának birtokába is jut, melynek hiánya néhány hónap óta komoly problémát jelent. A két követségnek a kiadásai elviselhetetlenné váltak a megnagyobbodott propaganda tevékenység és a 20.000-nél több Franciaországból származó emigráns miatt. Az új propaganda-eszközzel különösen azokat a vörösöket akarják megnyerni, akiket elbocsátottak a börtönökből. (MTI)

Aki 5-15 éve tanító, polgári iskolában is taníthat

De 6 év alatt köteles a képesítést megszerezni. A hivatalos lap közli a kultuszminiszter 9150-1943. számú rendeletét a tanítóknak polgári iskolákban való alkalmazásáról és a tanítók polgári iskolai tanárokká képzéséről. A miniszter előzetes hozzájárulása esetében a polgári iskola fenntartója iskolájában szervezett tanári állást kivételesen népiszkolai tanítóval is betöltheti, ha a megüresedett állásba okleveles polgári iskolai tanár nem pályázik. Tanítónak a rendelkezés alapján csak polgári leányiskolában szabad alkalmazni. Polgári iskolában tanári állást csak az a tanító tölthet be, kinek öt évnél több, de tizenöt évnél kevesebb népiszkolai tanítói szolgálata van. A polgári iskolában alkalmazott tanító alkalmazásától számított hat év alatt köteles polgári iskolai tanári képesítést megszerezni, kivéve, ha öt az iskolafenntartó csupán mezőgazdasági és ipari ismeretek, ének-estgyakorlás vagy kézimunka tanítására alkalmazza. A kultuszminiszter egyes polgári iskolai tanári szakcsoportokban tanárképző főiskolai, illetve egyetemi előadások hallgatása nélkül is polgári iskolai tanári alapvizgára, illetve tanári képesítő vizsgára bocsáthatja a tanítót. A vizgára bocsátás előtt a polgári iskolában alkalmazott tanító a szegedi Polgári Iskolai Tanárképző Főiskolán szervezett két tanfolyamon köteles résztvenni. A „JÓL” KEPESTŐZOTT REFORMÁTUS TANÍTÓ TEOLÓGUSSÁ LEHET. A Magyar Ertesítő jelenti: A református egyetemes konvent megengedte, hogy az 1943-44. iskolai évtől kezdve olyan okleveles tanítók, akik a tanítóképesítő legalább jó minősítéssel szerezték meg, és a gimnázium

Sokan nem tudják...

- hogyan **FATME** a titkok királynéja mindent tud és megmond...
- hogyan **BAYER** kapitány esodamajmai teljesítményei páratlanok...
- hogyan **3 RISSAY** egyúttal a „Quo Vadis” film főszereplője volt...
- hogyan **Horváth lányok** a hajlékonyság csücsüteljesítményeit nyújtják...
- hogyan **2 Wong Fay** a japán királyi udvar „Genkler” nevét bírja...
- hogyan **Karmanov** kutyái a legjobbak a maguk nemében...
- hogyan **2 MÄDY** 10 méter magasságban halálmegvetéssel csinálják mutatványait...
- hogyan **Mosca Randov** a nevetés nagymestere...
- hogyan **4 MERKL** a csücsüteljesítmények „tempo” akrobatája...
- hogyan **JENŐFFY** a drótkötelen a legjobbak közé tartozik...
- hogyan **JEAN** a babájával 10 percig kacagtatja a közönséget...
- és hogyan **még 5 attrakció** ékesíti a műsort...
- hogyan az előadások pont 4 és pont 7 órakor kezdődnek...
- hogyan vasár- és ünneppon 3 előadás van: 3, 5, 7 órakor...
- hogyan 16 tagú katonazenekar kíséri a műsort...
- hogyan mindenütt teltházak előtt játszik a

CZÁJA CIRKUSZ

mert a kvalitások cirkusza. Ezúton kéri a n. é. közönség szíves elnézését, mert a nyíregyházi előadásokat, a nagy érdeklődés miatt meghosszabbították és így

csak ma 8-án este 7 órakor tartjuk megnyitó diszelőadásunkat.

I-IV. osztályának elvégzése után mentek a tanítóképzőbe, a teológiai főiskolákra felvehetőek, egyelőre mint rendkívüli hallgatók. Feltétel az, hogy két év alatt megszerezzék a gimnáziumi érettségi bizonyítványt. E nélkül a III. teológiai évfolyamra senki sem vehető fel. Az ilyen rendkívüli hallgatóknak a pedagógiai tárgyakat hallgatniuk nem kell.

Az iparban foglalkoztatott munkások fizetésének szabályozása

A kormány a Budapesti Közlöny 1943. évi július elseji számában közölte az iparban a munkabérek újabb szabályozása tárgyában kelt 3630—1943 sz. rendeletét.

Az egyöntetű gyakorlat s a rendelet helyes értelmezése tekintetében az Ipartestületek országos központja útján leirat érkezett az Ipartestülethez, amely a bérpótlék helyes mértékének megállapítása céljából pontos útmutatásokat tartalmaz.

A fizetendő bér megállapításánál az alappérből kell kiindulni. Az alappér alatt azt a tényleges munkabért, vagy járandóságot kell érteni, amit a munkás június 30-án ténylegesen élvezett. Ha tehát valaki a munkásának akár önként, akár kövételre az ügyvezető minimális munkabéréknél és az arra járó 30 százalékos fizetési pótlékon felül nagyobb béreket fizetett, úgy ebből kell kiindulnia. Ennek az összegnek, vagy járandóságnak a 77 százaléka képezi az ügyvezető „alappér” és a rendeletben megállapított további bérpótlék megállapítása végett ebből az „alappér”-ből kell kiindulni. Tehát a június 30-án érvényben volt munkabér, vagy járandóság 77 százalékat meg kell állapítani és erre az összegre a hadiüzemeknél ennek az összegnek 60 százalékat kell bérpótlék gyanánt kifizetni. A nem hadiüzemeknél a kisipari műhelyekben erre a 77 százalékra ennek az összegnek 30 százalékat köteles a mester fizetni, ellenben meg van engedve, hogy ezen a köteles rézen felül tetszése

szerint további bérjavítást is adhatson, de ez nem lehet több, mint az „alappér” 50 százaléka. Világos tehát, hogy a hadiüzemekben dolgozó munkások 10 százalékkal előnyösebb helyzetben vannak a magánüzemekben foglalkoztatott alkalmazottaknál. A leiratban intézkedés történik arra nézve is, hogy az ipartestületekbe tömörült iparúzők és alkalmazottaik megállapodást létesíthessenek a fenti megadott kereteken belül egységes munkabérek megállapítására.

A rendelet szigorúan kimondja, hogy az így megállapított béreket, vagy bérpótlékok sem felemleni, sem lezállítani nem szabad, ami azt jelenti, hogy ezzel a munkabérek végérvényesen rögzítve vannak és azt semféle címen, senkinek felemleni nem szabad. Ez az intézkedés elejét vezi az elharapódzott ügyvezető munkaselektációknak, amikor egyes munkaadók ráigérték a másik munkaadó által fizetett béreket. Ez az elgondolás vezette a kormányhatóságok is, amikor hadiüzemekben tíz százalékkal magasabb béreket engedélyeztetett, mint a magánüzemekben fizetendő legmagasabb bérek.

A rendeletben foglaltak végrehajtása tekintetében szigorú ellenőrzés lép életbe és a fizetett munkabérek a munkás munkakönyvébe be kell írni. Ebben a tekintetben utasították a kisipari műhelyekben erre a 77 százalékra ennek az összegnek 30 százalékat köteles a mester fizetni, ellenben meg van engedve, hogy ezen a köteles rézen felül tetszése

Egyben felhívom azon helybeli kereskedőket, akik a tejárusítással foglalkoztak, hogy azon gazdaságok pontos lakcímét — ahonnan a tejet kapják — a tejtermelő gazdaság pontos címének és a naponta szállított tejmennyiségének megjelölése mellett a Közélelmezési Központi irodában (Piac-utca 26. szám) az ott kapható nyomtatványon ugyancsak az 1943. július 7-től, azaz szerdától július 15-ig feltétlenül jelemték be.

Figyelemztetem a tejtermelő gazdaságokat, hogy a vonatkozó rendelet szerint csak az a tejmennyiség számít be a gazdálkodó terhelő beszállítási köteleességébe, amit a rendelet előírt utalványokra szolgáltatnak ki.

A tej- és tejtermékek beszállításának forgalmának és felhasználásának szabályozása tárgyában kiadott 111.200—1943. K. M. számú rendeletre, mely a Budapesti Közlöny június 29-iki számában jelent meg — a tejtermelők és fogyasztók figyelmét felhívom. POLGÁRMESTER.

Ertesülésünk szerint mindaddig, amíg a hatóság másképpen nem intézkedik, azok a tejtermelők, kik a háztartásoknak tejet szállítottak, azok részére e hó végéig ezután is szabadon szállíthatnak. A hatóság a vonatkozó rendelet végrehajtásáról a közönséget idejében és kimerítően fogja tájékoztatni.

86 DIÁK INDULT EL ÓRADNÁRA

Napokkal ezelőtt hírt adtunk már arról, hogy 148 debreceni diák megy Óradnára, ahol néhány hetet fognak eltölteni. Az első csoport — 86 diák — szerdán este tíz órakor indult el Debrecenből Szabó József testnevelési tanár, csoportparancsnok vezetésével.

MARTINIQUE KAPITULÁCIÓJA

Washington, július 6. (Bud. Tud.) Giraud tábornok elérhetően a hét közepén érkezik Washingtonba, hogy a hadügyminisztérium vezető személyiségeivel tárgyaljon. Beavatott körökben hangoztatják, hogy Giraud utazásának főcélja hadseregének amerikai hadianyaggal való meglátogatása. Giraud hadserege ezidőszakra körülbelül 500.000 főből áll. A politikai kérdések közül, amelyek megvitatására sor kerül, Martinique kapitulációja áll az első helyen.

PIPERE- ÉS BABASZAPPAN VÁSÁRLÁSA

Felhívom a fogyasztók és kereskedők figyelmét arra, hogy a pipereszappanból minden olyan egyenlő igényű-hei a háromhavonként megvásárolható egy drb. pipereszappant, aki legutóbb április hóban vásárolt ilyen szappant. A pipereszappant ugyanis attól a naptól kezdve lehet igényelni, amely napon a legutóbbi vásárlást, számítot három hónap ellett, vagyis, aki legutóbb április 10-én vásárolt pipereszappant, az július 10-én újabb pipereszappant igényelhet és vásárolhat.

A pipereszappant a felnőttek részére kiadott fehérszínű, a nehéztesti munkások részére kiadott kékszínű, a testi munkások részére kiadott barnaszínű, továbbá az aggod és betegek részére kiadott sárgaszínű közellátási szelvények, valamint a két- és hároméves gyermekek részére kiadott zöldszelelmezési szelvények 3. számú szelvényére lehet vásárolni.

A pipereszappan vásárlásához a vásárlási könyvet mindenki vigye magával, mert a pipereszappant árusító cégek enélkül a pipereszappant nem szolgáltatják ki.

A babaszappanból személyenként két darabot az egyéven aluli gyermekek részére kiadott „Finomliszt-jegy” „F” betűs szelvényére lehet vásárolni.

Debreceni középiskolás kislányok és földesi libapásztor gyermekek

meghatóan szép akciója a sebesült honvédekért

Meghatóan kedves esetről kaptunk hírt elmúlt nap szerkesztőségünkben. Négy debreceni Dóczi intézeti harmadik gimnaziumos kislány elhatározta, hogy a maga erejéből családi körében gyűjtést indít a Vöröskereszt javára. Néhány nappal ezelőtt összeültek, hogy meg-hányak-vessék a dolgot s úgy döntöttek, hogy kis alkalmi versikéikkel, vidám jelenetekkel-hangulatossal összeállított mű-sorszámmal felkeresik rokon-naikat és jóismerőseiket s ezek adományát gyűjtik össze.

A négy kislány, *Csalányi Ilus Nagy Klára, Ormós Mária és Szander Zsuzsanna* hangya-szorgalommal járták végig a várost s néhány nap alatt 35 pengőt gyűjtöttek össze, amit elmúlt nap lapunk kihadóhivatalához juttattak el.

A nemeslelkű kislányok ado-

mányát köszönettel nyugtázzuk s a 35 pengőt eljuttatjuk a Vöröskereszt címére.

Egy másik megható akcióra adott hírt *Pálfi Zoltán*, a földesi Vöröskereszt elnöke, aki le-velében a következőket írja:

„Két kislány 7 pengő 33 fillért hozott be hozzám: egy színelőadás összes bevételét a sebesült katonák részére. Ezt az előadást a földesi libapásztorok rendezték szabadégalatt a földesi nagyvásártéren, beléptdíj nélkül. Az összeg adományokból gyűlt egybe s ezt a pénzt ajánlották fel a kis libapásztor gyermekek sebesült honvédeknek.”

A jószívű gyermekek adomá-nyaiért ezúton mond köszönetet a Vöröskereszt. Olyan két példamutató cselekedet volt ez amit érdemes felemlíteni.

„Minden eshetőség meg van arra, hogy mégegyszer pergessenek Debrecenben!”

— mondotta dr. Poroszlay Ferenc, a kitiinó méhész.

Debrecenben néhány héttel ezelőtt történt meg a mézpergetés. Ennek ellenére a piacon alig-alig, vagy jóformán nem is lehet látni mézet. Önkéntelenül is az ajkunkra tolt a kérdés: mi van a mézzel? Mi az oka annak, hogy a mézpergetés után sem lehet a városban mézet kapni.

Erre a kérdésre a legnagyobb és legnevesebb debreceni méhészek egyike, dr. Poroszlay Ferenc tb. főszolgabíró ad feleletet.

— Tulajdonképpen a természet szeszélye az oka — mondja. — Nagyon szép volt az akác virágzás, már előre örültünk, hogy nagyobb mennyiségű mézet pergetünk ki, — szóval minden kellette meg volt a jó termésnek. Azonban egyszeriben beállott a rossz idő. Egymás után nagy esőzések sepertek végig a környéket s így a gyönyörű akácvirág-termésben nem termelődhetett megfelelő meny-

nyiségű nektár. A rossz idő miatt a méhek sem tudtak kimen-ni gyűjteni. Körülbelül ez az oka annak, hogy nincs elegendő méz. A másik ok pedig az, hogy a méhészek a cukorhiány-ra való tekintettel szűkebb családi körben szétosztják a rendelkezésre álló és kipergetett mézet. Különbösen is az idej méztermés jóval alatta marad a tavalyi termésnek.

— Van valami remény arra-nézve, hogy az idén mégegyszer lehet pergetni? — kérde-zük.

— Van. Reméljük, hogy már az esőzések megállt, nagyobb és főleg hosszabb esőzések nem lesznek s tudnak a méhek ki-járni gyűjteni. Igaz ugyan, hogy nem lesz akácvirág, de lesz tarlóvirág, amely nagyon szépen fejlődik... tehát minden remény meg van arra, hogy az idén mégegyszer lehet mézet pergetni Debrecenben és környékén.

52.000 pengős elszámolási hiány miatt rádiókörözést adtak ki Lonkay László, a Kolozsvári Villamosművek titkára ellen

Kolozsvár, július 7. A kolozsvári rendőrkapitányság országos körö-zést adott ki Lonkay László, a kolozsvári Villamosművek 30 éves titkára ellen. Az ügy előzménye az, hogy a titkár felesége három héttel ezelőtt bejelentette a rendőrkapitányságon, hogy férje már húzama-sabb ideje nem mutatkozik laká-suk és nyomtalanul eltűnt. Ennek a bejelentésnek a híre csakhamar elterjedt a városban, mire külön-böző cégek tettek panaszt a kolozsvári rendőrkapitányságon, hogy az eltűnt Lonkay nagyobb összegekkel tartozik nekik.

A feljelentők között szerepelt a Kolozsvári Villamosművek vezér-igazgatója is. Előadta panaszában, hogy a fiatal titkár a Villamos-művek megbízásából többször járt Bu-dapesten abból a célból, hogy a vál-lalat alkalmazottainak a hűsallatá-sát biztosítsák. Erre a célra 110.000 pengőt vett át. Amikor visszatért, azt jelentette fölfitésének, hogy a hűsallatást minden alkalommal a legnagyobb minden és a törvényes formák között honyolította le. Nagy volt a Villamosművek vezérigazga-tójának a meglepetése, amikor az egyik sertésbiztató pénzért jelentke-

zett nála s mintegy 20.000 pengő körülüli összeget követelt, amennyit még a vételárból állítólag hiány-zott. A vezérigazgató Lonkayt fe-lősségre vonta, aki azonban taga-dott és azt állította, hogy a sertés-eket hivatalos áron költötte le. Végül abban állapodott meg a vezérigaz-gatóval, hogy másnap majd tisztá-zák a kérdést. Többé azonban nem jelentkezett hivatalában s mint ki-derült, ismeretlen helyre távozott. A vezérigazgató állítása szerint a Kolozsvári Villamosművek csupa-n mintegy 9000 pengővel károsodt.

A Kolozsvári Villamosművek fel-jelentéséhez csatlakozott az Egresi Villamosművek, a kolozsvári köz-elátási hivatal és a Kolozsvári gáz-gyár is. Az eddigi megállapítás sze-nem magára költötte, hanem az a rint a titkár a rábízott pénzeket nem magára költötte, hanem az a fellevés, hogy kétszeres áron vásá-rolta meg a lekötött sertéseket. A különbözőzet azonban valamiből fe-dezni kellett s erre a célra magán-soktól nagyobb összegeket vett fel. Végeredményben a kolozsvári rendőrség mintegy 52.000 pengőre tehető elszámolási hiány miatt kö-rözi Lonkay Lászlót.

Megijedt a saját arcától és szívszélhűdésben meghalt

Különös szerencsétlenség történt Sárközüllak községben, ahol szinte érthetetlen körülmé-nyek között meghalt egy más-féleves kisleányt.

A gyermek, Antu Anna, édes-anyaival az udvaron tartózkodott. Az asszonynak valami miatt be kellett menni a kony-hába s mire visszatért, a gyer-meket az ajtónál elhelyezett víz-eszödvör mellett holtan találta.

Az orvosi vizsgálat megállapí-totta, hogy a halált szívszélhű-dés idézte elő.

Valószínűnek tartják, hogy a gyermek, miután édesanyja a konyhába bement, a vederhez lépett s belemártotta kezét. — Ugyanakkor a víz tükrében meglátta a saját arcát. Ettől, valamint a hideg víztől annyira megijedt, hogy szívszélhűdést kapott.

A tejtermelési és tejfogyasztási adatok július 15-ig feltétlenül bejelentendők

A m. kir. Közélelmezési Minisz-ter Ur 111.200—1943. K. M. sz. ren-delete alapján felhívom a város ter-ületén levő és tejet forgalomba-hozó gazdaságokat, valamint azon vidéki gazdaságokat is, amelyek Debrecen területére tejet szállíta-nak és az általuk szállított tejet a beszállítási köteleességükbe be-számlálni kívánják, hogy gazda-ságuk tehénlétszámát, a tehének faj-táját, a naponként Debrecen ter-ületén forgalombahozott illetve a vá-ros területére naponta beszállított tejmennyiségét, továbbá azt, hogy a kérdéses tejmennyiséget névsze-rint kiknek, háztartásonként milyen mennyiségben, milyen utca és ház-szám alá szállítják. — 1943. július 7-től, azaz szerdától, legkésőbb 1943 július 15-ig a Közélelmezési Ugyosztály termelői irodájában (Dobozi átjáró) az ott kapható be-jelentési lapon feltétlenül jelemték be, hogy ennek alapján a városba szállított tejknek a gazdálkodók be-szállítási köteleességébe való be-

számíthatása iránt a megfelelő in-tézkedések folyamatban tehetők le-gyenek.

Felhívom továbbá azon háztartá-sokat, amelyek részére valamely — akár helybeli, akár vidéki gazda-ságból rendszeresen tejet szállíta-nak, hogy a háztartás tagjainak ne-vét, korát, foglalkozását, továbbá a háztartás részére naponta szállí-tott tej mennyiségét, valamint a te-jet szállító tejtermelőt, lakó-helyét (gazdaság fekvését), az 1943 július 7-től azaz szerdától július 15-ig a lakás szerint illetékes kör-zeti irodában az ott kapható nyom-tatványon saját érdekében feltét-lenül jelemték be.

Azon háztartások, melyek a te-jet valamely üzletből meghatározott napi mennyiségben rendszeresen vásárolják, a gazdaság neve he-lyett tartoznak a kereskedő nevét és az üzlet helyét (utca, házszám) is ugyancsak a lakás szerint illeté-kes körzeti irodában az ott kap-ható nyomtatványon bejelenteni.

Dr. Haendel Vilmos berlini előadása

Egy éreztük, hogy lehetetlen a debreceni sajtóban részletesen megemlékezni arról, hogy egyetemünk kitűnő rectora, a magyar fajvédő mozgalom nagynevű harcosa, dr. Haendel Vilmos megjelent a német fővárosban és ott hatalmas előadást tartott a háborúról. Vajjon mi tárgyáról, a háborúról. Vajjon mi az, ami minket jobban érdekelhet, mint a háború mibenléte és lényege? Mi az, mire lelkünk mohóan keresné a választ, mint az, hogy a háborút hogyan ítélték meg erkölcsi felfogásunk alapjainak fényében. Utón-utóttal hírt kaptuk, hogy az emberiség halad, hogy a tökély felé vevő úton, Magyarországon is ez érdeklődésünk tárgya. Tudjuk, hogy az emberiség fejlődésének alapja csak az erkölcsi haladás lehet.

Mit tesz azonban a háború? Gyilkossá tehet művelt embereket, rombolhatja mindazt, amit a műveltség építkezése az életpilléren, hol itt az erkölcs, hol itt az erkölcs alapján álló haladás?

Erre a nehéz kérdésre nézve sohasem olvastam megnyugtatóbb, férfiasabban megfogalmazott feleletet, mint azt a beszédet, amelyet dr. Haendel Vilmos, a debreceni egyetem kitűnő professzora tartott a berlini Frigyes Vilmos egyetemen a háborúról. Az előadást részletesen ismerteti az „Egyedül vagyunk” c. fővárosi folyóirat VI. évf. 14. száma. Cikkünk is ezen ismertetés nyomán készült. A kitűnő professzor a berlini tudományegyetem meghívására utazott ki a német fővárosba s ott, a Dorothea Strassera utca egyetemi aulájában nagy közönség előtt a politikai tudományok szemszögéből világitotta meg a háború elméletét.

Mi a háború? Vajjon indíthat-e háborút az egyén a másik ember ellen? Lehet-e bíró valaki a saját ügyében?

Haendel Vilmos itt találó, talpraesett feleletet felelt. Tudjuk, hogy választás nem szellemesség, a szavak látszó metafizika. Az egyén és a közösség között nagy, szinte elválaszthatatlan különbség van. Az egyén szinte visszajár a közösségnek, az utóbbi pedig az előbbinek. Már Arisztotelész megmondta, (erre hivatkozik a politika professzora), hogyha ketten eszínálják ugyanazt, az meg nem ugyanaz. Ami az államnak meg van engedve, az nincs megengedve az egyénnek.

A közfelfogás általában két nagy lényegét emeli ki az emberi létnek. Az egyik az egyén, a másik a közösség. Az egyén és a közösség fogalma emberi életünk két nagy sarka. Ha az egyén szembeszáll a közfelfogással, abból tragédia vagy komédia lesz.

Haendel professzor az emberi létnek egy harmadik fontos pillérét jelelte meg és ez a nép. Az egyén és a közösség mellett, amelyet Haendel emberiségnek nevez, ott a közösség nagy összekötő az egyén és az emberiség között és ez a nép. Hogyan viszonylik a három fogalom egymáshoz? Egyszerű volna a megoldás, ha azt mondanánk, hogy az egyénekből nép alakul, a nép összessége viszont az emberiséget jelenti. E szerint a nép az emberiség egy-egy elhatárolt szakasza volna. A nép fogalom alárendeltje lenne az emberiségnek.

A kitűnő professzor okfejtésében azonban mást találunk. A nép nem kevesebb, mint az emberiség, sőt annál sokkal több. Az emberiség elvont fogalom, amely kitűnhet a gondolkodó fejtől, de nem jelent életet, nem jelent élő lényt. Lehet azonban egy nagy gyűjtőfogalom, amelybe beletömörítjük a világ népeit, de ez a fogalom így sem él. Nincs szervezete. Élő szervezeten csak a népet tarthatjuk, az Isten-ajla, felséges népet, amely él, hat, dolgozik, tesz, vesz.

Eppen ezért az emberiség nagy céljának elérésében csak az a két lényező jöhet számításba: az egyén és a nép. Az emberiség, mint elvont fogalom, kitesik a játékból. A nép az, amely mint megszemélyesített fogalom lép életnek, tesz, vesz, hat és sujt, átkoz és emel.

Hogyan viszonylik most már a nép fogalma ahhoz a szent és közhatalúan ismert szóhoz, melyet mindnyájan nemzetnek nevezünk? Ho-

gyan válik a népből nemzet? Haendel Vilmos talán eljött a ma annyira divatosnak tudott népfogalmáért a nemzet szent fogalmát? Oh, de, hogy. A népből, ha államot alkot, nemzet lesz. A nép, mihelyt lelket intézményekbe lehel belé és a magja sajátos felfogását a valóság síkjára tolván át, látható és fogható intézményeket teremt, már nemzet. A nép és nemzet tehát lényegileg egy. Talán röviden így értelmezném Haendel professzor felfogását, hogy a nemzet a eszékívó, az alkotó nép.

Előadásának második szakában Haendel professzor azzal a látszólagos közhellyel foglalkozik, hogy az élet harc. Tudjuk, hogy kiváló elemek nagy szeretettel nyulnak olyan dolgok, kifejezések felé, amelyekről mindenki tud valamit, de bizonyosat talán senki sem. Ha az élet harc, akkor a háború természetes folyamat, ami nélkül nem lehet megenni. Lehet a háború ilyen, olyan, lehet borzasztó és rémes — de kiküszöbölni az életből nem lehet, hiszen az élet lényege a harc és a háború, amely elől senki sem térhet ki. Akik elbűnik előre gyáván és féltéken, sokkal nagyobb veszélynek teheti ki magát, mintha szemébe néz bátran és elszántan annak, amit háborúnak mondunk.

Természetesen következik ebből, hogy a pacifizmus merő ábránd, amelynek nincs meg a létjogosultsága. Ábránd, amely nem válhatik valóra. A béke az élet hullámának egyik része, vajjon a hullámhegy-e, vagy a völgy, most ezzel nem foglalkozom, de kétségtelen, hogy csak egyik része. A másik a háború.

Eppen ezért — fejté ki Haendel professzor — a háborút valamely népfeltekvése egyedül módjaink tekinthetjük és a háborúnak polgárijogot kell adnunk.

Honszerző Árpád nem tisztelétlente itt — végezte be Haendel professzor kitűnő előadást — a mi országunkban, nem alázkodni jól ide, de nem is vásárolni jött mostani hazánkba, hanem az emberiség legmagasabb céljai elérését szolgáló erkölfejtést végezte el. Nemesak tessék erővel küzdött, hanem a lélek valamennyi erkölcsi és szellemi erejének összességét vetette latba.

Azt hisszük, hogy elemi kötelességet teljesítettünk, amikor Haendel Vilmos, egyetemünk rectorának berlini szerepléséről így megemlékezünk, annál inkább is, hiszen ha a fővárosi sajtó kötelességének tartotta, hogy vele érdeme szerint foglalkozzék, mennyivel inkább meg kell tennünk itt helyben, Debrecenben, ahová Haendel Vilmost egy nagy élet emléke és szép eredményei kapcsolják.

Az „Egyedül vagyunk” c. fővárosi társadalmi folyóirat, amely Oláh György kitűnő szerkesztésében jelenik meg s amely részletesen foglalkozik dr. Haendel Vilmos egyetemi rector berlini előadásával, a tartalmas fejtegetés beható, alapos ismertetése után nagy elismeréssel szól arról a meleg fogadtatásról, amelyben Debrecen társadalmi életének és a magyar politikai tudományok kitűnőségét odakinn Berlinben részestítették. Feltűnően sok falragasz hirdette Berlin közönségének dr. Haendel Vilmos előadását, különösen az Egyetem környékét árasztották el velük. — Az egyetem termében 300 főtől felül közönség tolongott. Ez a létszám felülmúlja azt, amelyet egy átlagos tudományos előadás el szokott érni. De a közönség nemcsak mennyiségű, de minőségű szempontból is kitűnő. Amint olvassuk, kb. 40 egyetemi tanár látható a tanulni vágyó hallgatóság sorában, elsőrangú nevek. Az előadás után ünneplő vacsora, amelyben derűs, bizakodó hangulat. Nyoma sincs háborús, nyomott elkedvetlenedésnek. A berlini egyetem rectora Kreutz Lothar, a testleg is nagyszabású híres német ortopedéshez szólásra emelke-

dik és őszinte szívvel felkészült a magyar professzort. Porosz ezredesi formaruhában jelenik meg. Látnivaló felkészültséget tart. Így járt el a mi dr. Haendel Vilmosunk Berlin-

ben, a szövetséges német fővárosban. Repülőgépen ment, frissen, leányosan, ahogyan ő szokott és vonaton meglepődve és jókedvben tért vissza!

Kiss József tankerületi főigazgató nagy beszéde a magyar állam polgárainak egyenjoguságáról

A főigazgató a kultuszminiszter képviseletében beszélt a nagyváradi továbbképző tanfolyamon

Kiss József tankerületi főigazgató mint vendégszónok, a kultuszminiszter képviselőjének jelenlétében ünnepélyes keretek között nyitotta meg Nagyváradon az Állami tanító-nőképző intézetben a hathetes, szokásos nyári továbbképző tanfolyamot.

Dr. Kiss József azzal kezdte magasszarnyalású megnyitóját beszédét, hogy beszámolt az idén májusban lefolyt első vizsgák eredményéről. Ezzel kapcsolatban a teljes elismerés hangján emlékezett meg az oklevél nélküli tanítók komoly felkészültségéről és örömeinek adott kifejezést afölött, hogy úgy pedagógiai, mint nevelési vonatkozásban sokban reményen felül kitűnő eredménnyel vizsgáztak a hallgatók. Az elismerő szavak után így folytatta nagy érdeklődéssel és megértéssel hallgatott beszédét a főigazgató:

— Százhusz hallgató gyűlt most itt össze, hogy mint oklevelet nem szerzett tanítók elcsajátítsák mindazt, amire ezen a pályán a jövőben szükségük lesz.

Vannak itt Önök között sokan, akik olyan vidékekről jöttek, ahol nem magyar anyanyelvű gyermekeket oktattak, neveltek. Természetesen, ezt úgy vélem, főleg hangszólólyoznom, ezeket a gyermekeket éppen olyan odaadással, szívet és lelkesedéssel kell tanítani, mint a magyar anyanyelvű nővéreket. Sose feledjük, hogy egy állam kultúr színvonalának fokmérőjét minden időben a magasabbrendűség és a

megértő szellemiség jelzi. Az idegen nyelvű állampolgáraink felé főleg hangszólólyoztatunk a magyarság magasabb kultúráját és elsősorban, mert aki szemlélőn körültekintő és szép országban, az úgyis meglátja, észreveszi a magyarság államalkotó erejét, mely ezer éves ősi földgybe gyökerezik. A későbbi évszázadok során hazánkba telepedett idegenajkúak felé igaz és őszinte gesztus natja át a napi magyar politikát, mikor feljűk nemcsak szavakkal, de tettekkel is a megértést hirdeti. A magyar állam azzal, hogy minden polgárát egyenjogúnak ismeri el és azzal, hogy jogokban és kötelességekben egyformán részesíti a nemzetiségeket a magyar polgárokkal, azt jelzi hogy mint erősebb szeretettel nyújtja kezét a gyöngyökbek felé és ezzel közös nevezőre emeli a magyar ég alatt élő összes nemzetiségeket.

Dr. Kiss József megnyitóját beszédét lelkes tetszéssel fogadták, majd megkezdődött az előadás. Az első előadó dr. Wekerle István miniszteri osztálytanácsos, a tanfolyam szellemi vezetője tartotta a magyar alkotmányjogról. Utána Balázs József magyar történelemőrája, majd dr. Szilágyiné Puskás Piroška magyarnyelv órája következett. A tanfolyam előadó tanárai Budapestről, Lévaról és Nagyváradról rekrutálódtak. Dr. Kiss József tankerületi főigazgató végighallgatta az előadást és a legnagyobb megelégedéssel távozott aztán az Állami Tanító-nőképzőből.

Rejtélyes okokból öngyilkosságot követett el egy kályhássegéd

Nadrágtartójára és nyakkendőjére akasztotta fel magát.

Rejtélyes és eddig felderítetlen okokból öngyilkosságot követett el egy szentgotthárdi fiatal kályhássegéd, Sömőnek Károly, aki néhány hét óta Debrecenben, a Miklós-utca 21. számú házában lakik, barátjával, Lőrincz Zoltán kályhássegéddel. Július 6-án délelőtt 10 órakor Sömőnek Károly levelet kapott, s mivel ekkor bezárt szobájában tartózkodott, — Morgenstern György szabósegéd át akarta adni, de az ajtó erőlyes kopogtatásra sem nyílt ki. Morgenstern az ablakon mészőt be végül és megdöbbenő látvány tárult a szeme elé: A szoba egyik sarkában Sömőnek nadrágtartójából és nyakkendőjéből fűt hurokban lógott. Morgenstern odarohant az akasztott emberhez és levágta, nyomban utána értesítette a mentőket, de

a szerencsétlen fiatalember, a mire a rendőrorvos a helyszínre megérkezett, már halott volt. A rendőrorvosi vizsgálat külsérelmi nyomokat nem talált a halotton, talált azonban a szobában egy búcsúlevelet, Lőrincz Zoltának, az öngyilkos barátjának címezve. A búcsúlevelében Sömőnek elmondotta, hogy a sok nyomorúságtól életkedvét elvesztette, nincs kedve tovább az élethez, azért választotta a halált. Megbízta barátját azzal, hogy hátrahagyott holmijait juttassa el szüleikhez.

Az öngyilkos barátja, Lőrincz Zoltán kihallgatása során elmondotta, hogy az esettel érthetetlenül áll szemben. Sömőnek mindig vidám és jókedélyű fiatalembernek ismerte, aki — ha nyomorúságban is élt az utóbbi időben — a sors csapásait tréfás jókedvvel fogadta és soha egy pillanatra sem látszott rajta komoly kétségbeesés. Ő maga volt az, ki többször felvitotta mindkettőjüket, amikor a szokottnál is rosszabbul ment a sorsuk.

Berzéki fotóhíradó:

Fotokópia okmány-másolás sürgősen is

A rendőrség nyomozást indított annak megállapítására, hogy kik a szerencsétlen fiatalember hozzátartozói, mindaddig azonban nem sikerült még semmit megállapítani. A hozzátartozók felfedezésére már azért is szükség lenne, mert Lőrincz Zoltán híven akarja teljesíteni barátja utolsó kérését és az elhunyt holmijait el akarja juttatni a szülőkhöz.

Ádrágitással adta el a lopott tengerit

U. Szabó János ebresi gazdálkodó a múlt hét egyik napján nem volt odahaza tanyáján s ekkor Orbán Mihály nevű 20 éves gazdasági cseléde — állítólag — egy székba huszonöt kilónyi szemestengerit beleöntött és azt elvitte egyik közeli tanyába s ott értékesítette.

A csendőrségi nyomozás során Orbán nemcsak a félzsák tengeri jogtalan megszerzését ismerte be, hanem azt is, hogy a tengerit kilónként hatvan filléres áron adta l a jóhiszemű gazdálkodónak, akinek Orbán azt mondotta, hogy sajátja a tengeri. Beismerő vallomása után a csendőrség bűnvádi eljárás iránti feljelentést tett az ügyészségen Orbán Mihály ellen lopás és ádrágitás gyanúja miatt.

Éles lövészet a Hortobágyon

Ertesítem az érdekelteket, hogy a m. kir. Honvéd Repülő Lőiskola a Hortobágyi pusztán a Debrecen-tiszafüredi műtől délre eső és erre a célra kijelölt területen július hó 12-től szeptember hó 2-ig bezárólag naponta 7 órától 13 óráig az alábbiak szerint fogja éles lö- és bombavetési gyakorlatait megtartani:

Éles légi lövészet az egész lövegtérleten: július 19, 20, 21, 22, augusztus 3, 4, 5, 11, 12, 17, 18, 30, 31-én, szeptember 1, 2-án.

Éles lövészet földi célra a bombatérten: július 14, 15, 28, 29-én, augusztus 2, 9, 10, 16, 25, 26-án. Éles bombavetés a bombatérten: július 12, 13, 26, 27-én, augusztus 23, 24-én.

Péntek, szombat, vasárnapi napokon tehát sem lö-, sem bombavetési gyakorlat nem tartatik.

A légi lövészet megkezdését egy egymotoros repülőgéppel sziréna jelzése, vagy egy alacsony repülő kétmotoros repülőgéppel fogja jelezni. A lövészet befejezését hasonló módon egymotoros repülőgéppel sziréna jelzése, vagy kétmotoros repülőgéppel alacsony repülés jelzi.

Az éles lögyakorlatok tartama alatt a hivatásuknál fogva a Hortobágyon tartózkodók kötelesek az erre a célra elkészített fedezékekbe behúzódni és onnan csak a lögyakorlatok befejezése után távozhatnak. A légi bombázógyakorlatok tartama alatt az erre a célra kijelölt területen sem ember, sem állat nem tartózkodhatik.

Az éles légi lö- és bombavetési gyakorlatok alatt a Hortobágy pusztán való tartózkodásra vonatkozó rendelkezések a gazdasági ügyosztályban (Városháza, félemlét 22. sz. szoba) vagy a máti biztosi hivatalban megtehető. Debrecen, 1943. évi július hó 6. POLGÁRMESTER.

Gyönyörű kosztümöt, kabátot vásárolhat a Pap modellszalomból
Szent Anna-u. 12. sz. üzlet. Telefon: 39-07.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KOZPONTI PARTIRGDA: Arany Bika-szálló télelelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesszenek minden hétköznap délelőtt 9-1 óráig.

A PART KÉPVISELŐI KÖZUL: Balogh István fogad minden hónap első vasárnap délelőtt 11-12 óráig.

HAIJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MEP iktárnak adhatók át.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATA

„Kossuth” Lux Arnold, Piac-utca 26. Telefon: 29-56. — „Magyar Korona” Káposztássy Géza, Kálvin-tér 15. Telefon: 16-06. — „Arany János” Bozók György, Csapó-utca 66. Telefon: 11-78. — „Hűgária” Szoboszlai Szabó Jenő, Szoboszlói-út 4/f.

Bucsuztató

Nagy Zoltánné halálára)

Elment, lehervadt, mint fáról a levél,
Tegnap még élt és ma már nem él,
Tegnap még mosolygott... és kért
la hangja.

Ma már a templom gyászharangja
Mond felette fájdalmas bucsuztatót,
Felette, ki nincs... aki csak: „volt”,
Kit hiába hívunk zokogva, sírva,
Többé soha nem jöhet vissza!...

A szive nem dobban, nem él a teste,
Fáradt leike Istent kereste
S befogadta már a végtelen
Imennyből,
Mert gazdag lélek volt... anya
[volt... szent volt...]

Egy sóhaj... és mindennek vége...
Az élet: küzdés, az elmúlás: béke...
„Feltámadunk”... ebben kell hinni
Es nem szabad sírni, nem szabad
[sírní!...]

WAGNERNE SZÜTS ADEL

HALLGASSA MEG ma este 8 órakor Budapest I. hullámhosszon a debreceni Nyári Egyetemről szóló előadást!

A felrobbant lövedék megölt egy nyírhatóri gyermeket. Tragikus szerencsétlenség történt Nyírhatóri községben. — Kroszkop János 17 éves nyírhatóri fiú barangolás közben egy lövedéket talált. Hazavitte és azt addig feszegette, amíg gezeben felrobbant. A robbanás következtében Kroszkop súlyos sérüléseket szenvedett s kórházba szállítása után nem sokkal meghalt. A szerencsétlenség ügyében nyomozás indult.

Miskolcon a sertéshúsrá bevezették a fejadagokat s az üzletekben személyenként 20 dekárt szolgáltatnak ki hetenként.

Felakasztotta magát a tengeri-görében, mert gyógyíthatatlan beteg volt. Molnár Mátyás hajdúnánási földmivest a múlt nap a déli órákban hasztalan várták haza ebédre hozzátartozói, mert az idős gazda szokása ellenére nem érkezett meg. Erre felesége és családja keresni kezdtek s nagy megdöbbenésükre bepillantva a tengeri-görébe, ott találták felakasztva az egyik gerendán függve. Gyorsan levágták a kötélről, de már nem lehetett rajta segíteni. Végzetes tettét állítólag gyógyíthatatlannak hitt betegsége miatti bánatában követte el. Az ügyészség engedélyt adta a temetésre.

Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat

SZERETETHULLAMHOSSZ

Elmult nap a következő üzenet érkezett:
Szaploneczay Lajos szakaszvezető a Z. 443. tábori postaszámra szerettel köszönj családját, feleségét és gyermekét

Debrecenben. Uzenl. jól van, nincs semmi baja és kéri hozzá-tartozóit, minél többet írjanak. Uzeneteink közlését folytatjuk. Adjon Isten szebb jövődot minden magyarnak!

Négy pengős napidíjat és utiköltséget kaptak egy libalopási ügy hamistanui

A múlt év novemberében Hosszupályi község határáról eltűnt húsz liba. A károsult feljelentésére a csendőrség a szomszéd községekben is bevezette a nyomozást s ennek során találtak is Esztáron, Bimbó Józsefnél húsz ismeretlen eredetű libát, amelyet hatósági úton lefoglaltak és elárvereztek ugyanakkor lopás gyanúja miatt eljárás is indult Bimbó Józsefné született Szilágyi Piroskára ellen.

A derecskei járásbírósa a közelmúltban foglalkozott a bűnüggyel, amikor is kihallgatta a vádlottat, aki tagadta a libalopást és kihallgatott két tanút, Fehér József 30 éves esztári napszámot és Seress Teréz 58 éves asszonyt, akik eskü alatti vallották, hogy a libát Bimbóné az ő jelenlétében vásárolta a Hosszupályi piacon. A bíróság a vádlottat fel is mentette.

Napokkal később a csendőrségnek tudomására jutott, hogy a két tanú elfogott vallomást tett Bimbóné mellett. Ezért

mindkettőt vallatásra fogták s nagy meglepetésre Fehér József napszámot csakhamar be is ismerte a hamistanuzást. Elmondotta, hogy a tárgyalás napján a derecskei Gazdakör kocsmahelyiségében iszogatót, mikor bement Bimbóné és arra kérte, hogy a tárgyaláson jelenjen meg és tanuskodjon mellette. **Ezért ötven pengőt ígért Fehérnek, de csak négy pengő napidíjat fizetett meg.**

Hasonló vallomást tett Seress Teréz is, aki szintén nem tudott arról, hogy Bimbóné libát vett volna, mégis eskü alatti vallott, hogy jelen volt a libavételnél.

Végül Bimbóné is megtört és beismerte, hogy lopta a húsz libát, mert a Hosszupályi piacon nagyon drága volt, ezért nem tudott venni. Amikor hazafelé tartott, a község széléről elhajtott egy libanyájt. A csendőrség a sikeres nyomozás befejezése után most bűnvádi feljelentést tett a debreceni királyi ügyészségen a hamistanuk és felbújtók ellen.

Súlyos motorkerékpár szerencsétlenség áldozata lett Ifj. Ábrahám Béla kecskeméti fiatalember, aki egy útszéli fának rohant. A fiatalembert Agvrazkóddással szállították kórházba.

Tettenérték Márkus Simon 40 éves nyírmaiai lakost Nyír-egyházán, amikor az egyik üzletben, a nagy tömegben egy nagy árucsomagot akart elemelni. Megindult ellene az eljárás.

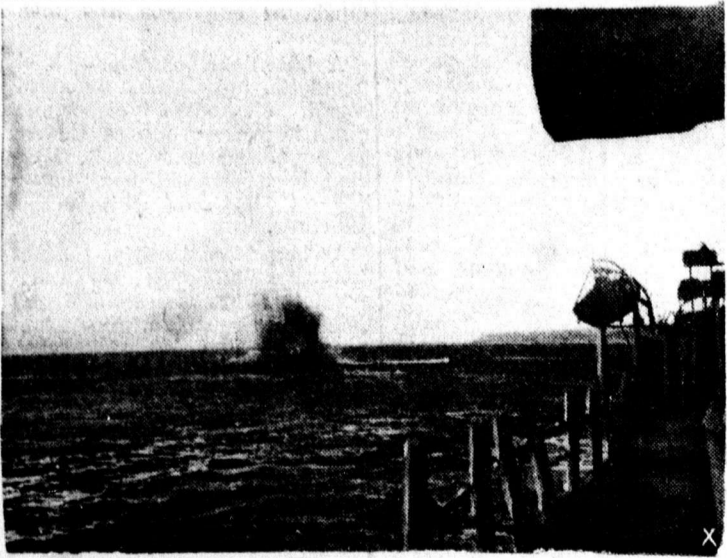
Megjelent Falusy Nándor és Osonka Demeter újabb két notásfüzete. Az elsőben a „Turáni Vadászok”, „Előre Turáni Vadász” című indulója és „Hánnes Hunyad, Temes Arad” című irredenta hallgató van. A második füzetben az „Allegró” országos pályázatán 1942-ben díjat nyert „Hajrá a magasba fel” című repülőinduló és „Első hívó szavára” című katonanóta csárdásként szerepel. Az indulók és noták szövege és dallama magukon viselik szerzőik közismert tüzes magyarságát. Kaphatók minden könyvkereskedésben.

Négy kézzúrással megölték egy kiskümmajsi fiatalembert. A kiskümmajsi Pálospusztán Ördög József gazdálkodó négy kézzúrással meggyilkolta Adám István 19 éves kiskümmajsi lakost, akivel szőváltásba keveredett. Az ügyben vizsgálat indult.

Vattay Margit tánciskola jában augusztus 4-én diák-kolon kezdődik. Kossuth-u. 11.

Dr. Naményi Gyuláné gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában július elején tanfolyam kezdés. Vidékieknek vasútkedvezmény. Előkészítés államvizsgára. (Batthyány-u. 1.) Telefon: húsz-hetvenhét. Főigazgatói engedély: 6475. Helyesírás tanítás.

Konyhakéssel átvágta a nyakát öngyilkossági szándékból Kiss Mária 77 éves egykei asszony. Tettét még idejében felfedezték és a gyors orvosi beavatkozással sikerült megmenteni az életnek. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt akarta elkövetni.

Harc a tengeren.

Vasárnap kezdjük meg a pályázatunkra beérkezett novellák közlését

Néhány héttel ezelőtt megindított novellapályázatunk június 30-án zárult. A beküldött pályamunkákat megvizsgálva, örömmel állapítottuk meg, hogy azok között igen sok komoly, értékes munka is akad. Ezzel elértük pályázatunk tulajdonképpeni célját, azt, hogy a magyar vidéki íróknak, akik jelenleg a nagyközönség előtt még ismeretlenek, teret kapjanak. Örömmel láttuk, hogy akár az érdeklődők számát, vagy a beérkezett művek nivóját tekintjük, a vidéki írók megértették elgondolásukat.

A beérkezett pályamunkákat — mint azt a pályázat kihirdetésekor már előre közöltük — lezárunk közölni fogjuk. Az előzetes bíráló bizottság már kiválogatta azokat a műveket, amelyek a közlésre alkalmasak. Így tehát semmi akadályja nincs annak, hogy a sikeres novellák közlését megkezdjük.

Az első novellát július 11-i, vasárnap számunkban közöljük. Ettől kezdve a közlésre alkalmas novellákat naponta közölni fogjuk, kivéve természetesen azokat a napokat, amikor anyagtorlódás miatt nem tudunk helyt adni nekik.

A novellák mellé szavazócédulát mellékelünk. Szerkesztőségünk ugyanis úgy döntött, hogy a legjobb novellák kivá-

lasztását olvasóközönségünkre bizzza. A szavazólapon annak a novellának a címét és íróját kell feltüntetni, amelyik az illető olvasó tetszését legjobban megnyerte. A legtöbb szavazatot kapott novella nyeri el a pályázatunk első díját, a sorrendben utána következnek a második, harmadik, stb. díjakat. A szavazólappal tehát csak a legjobb novellára lehet szavazni, második, vagy harmadik díjra a szavazólappal nem lehet a novellát értékelni.

A szavazatokat június 11-től, tehát a közlés megkezdése napjától kezdve kiadóhivatalunkba (Ferenc József-út 56.) lehet beadni, vagy postán beküldeni. A végső határidőt jóelőre fogjuk közölni lapunk hasábjain, valamint előre jelezni fogjuk a novellák közlésének befejezését is. Mellékeljük a szavazó szelvényt mintáját egy álnévvel és egy képzelni címmel.

A Debreceni Újság-Hajdúföld novellapályázata

Szavazó szelvény

A legjobb novella címe:

A BECSÜLET UTJA

A novella szerzője:

Kiss Péter.

AZ ANDAHÁZI SZILÁGYI INTEZET KÖZGYÜLESE

A debreceni Andaházi Szilágyi Mihály intézet, református fiú-internátus igazgató tanácsa szerdán délelőtti tartotta évi rendes közgyűlést. D. dr. Révész Imre püspök elnököltével.

A gyűlésen az elmúlt évről szóló jelentést D. dr. Nagy Sándor gimnáziumi vallásos tanár ismertette, — mely eredményes munkásságról számolt be. Ezután a jövő évi költségvetést tárgyalták, majd a gyűlést Révész püspök zárta be.

MINDEN NAP SOK MAGYAR HONVED ÉLETE

forog kockán, mert még nem jelentkezett véradásra a klinikai közegészségtani Intézetben!

Tizenegy új iparigazolványt adtak ki a múlt hónapban. A városi iparigazgatóság kimutatása szerint júniusban Debrecenben 11 új iparigazolványt adtak ki, munkakönyvet 49-en váltottak. Munkakönyv kiadás bejelentést 248 esetben eszközölték, tanoncszerződés 13, tanonfelszabadítás pedig 8 esetben történt a múlt hónapban.

A méz ára. A közéleti miniszter újra megállapította a színméz árát. Eszerint a méz legmagasabb fogyasztói ára kilogrammonként Budapesten 6,- pengő, vidéken 5 pengő 40 fillér. A kiadagolt méz ára ennél az árnál magasabb, egy kilogrammos üvegben 10, fél kilogrammos üvegben 12, negyedikilogrammos üvegben 24, nyolcadkilogrammos üvegben pedig 40 fillérrel kilogrammonként. Ehhez az összeghez külön hozzászámítható az üvegbetét összege, amely az üveg beszerzési áránál legfeljebb 20 százalékkal lehet magasabb.

Művészi felvételek SZIPÁL

udvari fényképezőmester
Piacutca 44. Telefon: 17-73.

Kolozsváron lesz a második iskolaszanatórium. A következő tanévben nyílik meg Kolozsváron az ország második iskolaszanatóriuma, amelyet tudóbeteg iskolásgyermekek számára létesítenek. Az első ilyen sanatórium Szentgothárdon létesült. Az új iskolaszanatórium irányításáról is a magyar Iskolaszanatórium Egyesület fog gondoskodni, amely megvásárolta Kolozsváron a Kuzmuczaszanatóriumot, azt megfelelően átépítette és felszerelte.

Gyomorsavtúlnegés és gyomorfekély ellen csak Kalciszil-t, (ezelőtt Hajduint) használjon. Hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: „Sztankay” gyógyszerár Debrecen, Szent Anna-utca 64. sz.

Kapáljuk a kukoricát! A pár héttel ezelőtt megindult és az ország egyes vidékein azóta csaknem állandóan tartó esőzés a mezőgazdasági munkákat és ezek között elsősorban a kapálást nagymértékben akadályozza. A gyomok akadálytalanul fejlődnek és a növények egyébként is gyenge fejlődését erősen késleltetik. A földmivelésügyi minisztérium a legnyomatékosabban felhívja a gazdák figyelmét, hogy végezzék el, s mint erre lehetőség van, a kapálási munkákat, mert a megcsúszott és elterjedt gyomok a növényzetben olyan kárt okoznak, amelyeket később sem az elkészült kapálás, sem az időjárás már helyre nem hozhat.

Gyászrovat

Csánki Benjámint

Életének 76-ik, boldog házasságának 47-ik évében meghalt Csánki Benjámint nyug. egyetemi rendes tanár, előbb a tiszafüredi, majd a zalaegerszegi, gyülekezet református lelképásztora, aztán a debreceni magyar királyi Tisza István tudományegyetem református hittudományi karján a keresztyén erköletanának az egyetem a-pítványát fogva nyilvános rendes tanára és az egyetemnek az 1929-30. tanévben Rectora. Temetése csütörtökön délután 6 órakor lesz az egyetem központi épületének díszudvaráról. Gyászolják: felesége, Csánki Benjámintné, déltalpi Bayeler Luiza, gyermekei: Benjámint feleségével, Fielkemeyer Bernáminé Petronellával, István feleségével Kálmán Erzsébettel, Eglantine terjeztett öz. dr. Tóth Lajosné, testvere Zoltán, valamint unokái és a rokonság. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Bíró Rózsi 28 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 5 órakor lesz a Köztemető díszterületéről a református egyház szertartás szerint. Gyászolják: testvére, unokaöccsei, unokahúga, nagynénje, keresztapja, és a rokonság Lakás: Rudolf-utca 18. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Csatári-Szűcs Bertalané szül. Tóth Ilona Eszter földbirtokos neje 54 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszterületéről. Lakás: Bethlen-utca 72. Dankó temetkezés.

Szűcs Péterné szül. Takács Zsuzsanna 41 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután 11 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Öz. Tóth Józsefné szül. Géder Julianna élete 93-ik, özvegyiségének 36. évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a díszteremből, református egyházi szertartású imával. Gyászolják: gyermekei, unokái és nagykisgyermekei, rokonsága. Lakás: Bögány 16. szám. Csurka „Kegelet” temetkezési vállalat, Dégenfeld-ter 2. szám rendezi.

Id. Juhász Imre m. kir. ny. rendőr élete 62-ik, boldog házassága 39-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése pénteken délután 6 órakor lesz a hármás teremből református egyház szertartás szerint tartandó ima után. Lakás: Kút utca. Felesége, gyermekei, és magyszámú rokonai gyászolják. Csurka „Kegelet” temetkezési vállalat, Dégenfeld-ter 2. szám rendezi.

Szilágyi Sándor 75 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 6 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Csillag-u. 1. Pusztai temetkezés.

Öz. Csuka Józsefné Dombi Ágnes 63 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a Köztemető II. B. ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Kossuth u. 29. Pusztai temetkezés, su nyo.

Közvetlen nyilvánítt. Mindazon rokonainknak, karlarsainknak, ismerősainknak, az Al-amrendőség parancsnokságának, kik forrón szeretettel férjem, édesapám elhunytával bánatunkban részvétel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. Öz. Ragályi Lajosné családjával.

Turista kirándulás vasárnap, július 11-én Bocskaykertbe. Indulás villamossal reggel 8.06 perckor Pallagra, onnan sétával a Bocskaykertig, 8 óra után pár perccel fel lehet ülni a 3. sz. villamosra a Pályaudvar-Nagyerdői vonal bármely megállóján. Kerékpárosok 9 órakor indulnak a Viztoronytól. Előkészítési háttérrel. Főzni is lehet kint. Visszatérés délután fél 7-kor vasúton, költség kb. 2.50. Vendégeket szívesen látunk.

Gál László rádióelőadása Magyarország idegenforgalmáról

Szerdán délután a magyar rádió mikrofonja előtt igen élvezetes előadást tartott Gál László miniszteri tanácsos, az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal vezetője „Idegenforgalom a háborúban és a háború után” címen. Érdekes előadásában kifejtette, hogy az idegenforgalom és a béke szorosan egyvíztartoznak. Idegenforgalom két részből áll: belső és külső idegenforgalomból, mely utóbbit a háború következtében igen erősen megosapant, vagy teljesen meg is szűnt. Eppen ezért az egyes államok a külső idegenforgalom elmaradása miatt igyekeznek a belső idegenforgalmat fejleszteni és fellendíteni. Németország, Olaszország és Svájc, mely utóbbi ország nemzeti vagyoniának 20 százaléka idegenforgalmi létesítményekben áll, komoly és céltudatos munkával igyekezik belső idegenforgalmát kipótolni és a kormányzat segítségével aiet az idegenforgalmi iparoknak, támogatja őket, hogy minél könnyebben átvészelhessék a háború okozta gazdasági visszaesést.

Magyarország idegenforgalma a háború előtt, 1937-1938-as években, amikor aranykorát élte, évenként 38 millió pengővel szaporította a nemzeti jövedelmünket. A kereskedelmiügyi kormányzat, melynek idegenforgalmi ügyekben végrehajtó szerve az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal, egymás után épít ki az idegenforgalmi létesítményeket. Az örvendetes országgyűlésnapján az idegenforgalom szempontjából rendkívül értékes területeket bekapcsolja az ország idegenforgalmi hálózatába. Elősegíti a sport- és turisztikai lehetőségeket azzal, hogy Kárpátalja és Erdély gyönyörű helyein magánvállalkozás hiányában sport- és turista-szállókat létesít s azokat fenntartja, modern bekötő autópályákat épít, hogy hazánk egy-egy gyönyörű vidéke minél könnyebben megközelíthető legyen. A nyaralásra és üdülésre alkalmas közönségeket szintén bekapcsolja az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal az ország idegenforgalmi hálózatába és évenként tíz ilyen közönségnek nyújt anyagi segítséget megfelelő építmények létesítésére.

Rendkívül nagy jelentőségű az ország kultúrgözpontjainak létesített turista- és diák-szállók. E szállók elősegítik az országot megismerő utazó diák- és munkáscsoportok utazását, melynek nem annyira gazdasági jelentősége, mint inkább hazafias és nemzetevelétségi szempontból való fontossága áll első helyen. Ilyen turista- és diák-szállók vannak Beregszász, Debrecen, Esztergom, Óklozsvár, Kőszeg, Rozsnyó, Szeged, Szombathely, Székelyudvarhely, Csíkszereda, Tata, Újvidék, Volóe, több mint ezer férőhellyel. „Olcsó, Modern, Ideális, Higiénikus” — az OMH rövidítésének az a magyarázata jellemző legjobban az OMH turista- és diák-szállóit. Olcsó, mert az első éjjel 1.— P, a többi 50 fillér. Modern, mert a hálószobák kényelmesen és jól vannak felszerelve, ágyneművel ellátva. Ideális egyrészt fekvésük, másrészt szerveztségük tekintetében. Higiénikus, mert az OMH nagy súlyt helyezett azokra a korszerű követelményekre, amelyet a multban ilyen építkezéseknél rendszerint elhanyagoltak: zuhanyozók, hideg-meleg folyóvizes mosdók, WC-k, sőt egyben fürdőszoba is áll rendelkezésre. (Itt közöljük, hogy a debreceni turista- és diák-szálló, miután a kollégiumi internátus kibővített belse, ismét rendelkezésre áll.)

Gál László rádió-előadása tovább részében hangsúlyozta, hogy az idegenforgalomnak közgazdasági, közegészségügyi és kulturális céljain kívül külpolitikai jelentősége is van. A 30-as évek elején meginduló idegenforgalmunk a 30-as évek végére segített összehozni Trianon billencseit. Az egymással kapcsolatban lévő államok között megteremteti a békés együttműködés légkörét azzal lehet, ha egymást minél jobban megismerjük. A háború éveiben pedig legtöbb feladatunk, hogy idegenforgalmi létesítményeket ellenőrizzük, javítsuk, átmentessük a jobb időkre, hogy készen találjon bennünket a béke felvirradlása napja, amikor az idegenforgalom ismét intenzívebben megindulhat. Kálmán János

Csodák nincsenek, de amit Fatme tud, egyenesen csoda

Ma tartja megnyitó díszelőadását a Czája cirkusz

Ma délután tartja megnyitó díszelőadását a Czája-cirkusz Debrecenben. A fővárosi műsorral dolgozó nagy szerű együttes attrakcióinak legkiemelkedőbb száma Fatme művésznő, aki valami megmagyarázhatatlan csodálatos hatodik érzékkel megáldva, az ember legrejtettebb, legtitkosabb gondolatait is eltalálja. Nem is eltalálja — csodálatosan biztonsággal mondja meg azt, hogy hány éves házas az általa sohasem látott úr, mintha csak egy házszámra lenne szó.

Csodák — úgymond — nem léteznek. Nem, és erről mindenki meg is van győződve. Nem is hittük azt, hogy valami csodát fogunk látni, de amikor találgatunk Fatme művésznővel — aki mellesleg megjegyzeve végtelentlen rokonszenves, kellemes megjelenésű úrhögy — és fejünkre olvasta évszámunktól kezdve családi gyászunk dátumát, igazolványunk átjegyző számát, akkor valami kétség motoszkálni kezdett bennünk, mit nevezünk csodának, ha ez sem az?

Fatme neve jósló és nem találgató. Jóslóni és találgatni — erre sokan vállalkoznak és a közönség örül, ha a találgatások közül egy sikerül. Fatme egyszerűen tudja — az ördög tudja honnan és hogy — de tud-

ja — erről meggyőződünk, nemcsak ezeket, hanem szinte azokat a rejtett, kicsit féltve őrzött titkokat is, amik minden emberben vannak.

Legnagyobb sikereimet Zürichben arattam — mondja Fatme. — Hónapokig nem akar takelengedni. Tavasz óta vagyok a Czája cirkuszánál, Debrecenbe örömmel jöttem, azt hiszem az itteni közönséget is meg fogom hódítani.

Óvatosan megkérdeztük azt is, mikor jött rá erre az emberfeletti képességére. Mikor érezte meg először azt, hogy a másik emberből nem csak annyit lát, amit az arc, vagy alak elárul, hanem sokkal többet, szinte annál is többet, amit valaki saját magáról tud.

A kérdésre nem válaszol. Finoman elmosolyodik: — Régen. — mondja.

Ehhalgat. Ha mi is olyan lélekfátók lennénk, mint Fatme, most meg tudnánk mondani mire gondol. De ilyen csodával határos megérzésekkel csak milliók közül egyik dicsekedhetnek.

Csodák nincsenek. De ahogy ezt a néhány barát bemutatott, amivel Fatme elkápráztatt bennünket, végiggondoljuk... enyje, biztos, hogy nincsenek csodák?

Egy szoknya és egy bluz egy ruhának számít

Hány ruhát vásárolhatnak a nők?

Az új textílrrendelettel kapcsolatban, amely korlátozta a textilárak kiszolgáltatását, több gyakorlati vonatkozású kérdés merült fel. Az érdeklődőket a Textilközpont most tájékoztatta arról, hogyan kell a rendelet egyes fejezeteit értelmezni. Eszerint egy szoknya és egy bluz együttesen számít egy ruhának. A tiszta selyem is a ruhanyagok csoportjába tartozik.

A hernyóselyem harisnyákat a rendeletben megállapított „három egyéb” harisnya terhére lehet csak vásárolni. A korlátozó rendelkezések kelengyevásár-ások esetére is érvényesek. Amennyiben valaki már két szövétruhát vásárolt ebben az évben, úgy az év hátralévő részében csak egy „egyéb anyagból” készült ruhát vásárolhat.

8000 pengő előleget elmulatott két vidám „hórcsögvasász”

Egy-egy évi börtönt kaptak érte.

Lapunk hasábjain annakidején beszámoltunk arról a rosszszul sikerült hórcsögvasásztartóról, melynek eredményeképpen a csendőrség Nagykállóban tartóztatott le két fiatalembert, akik „bánatukban” egy szűcsmester pénzén dárídozták át az éjszakákat.

Sőregi Sándor és Hüse Sándor balmazújvárosi lakosok vállalkoztak arra, hogy az ország „hórcsög” vidékét felkeressék és addig vadásznak, amíg csak össze nem gyűl néhány ezer darab hórcsög. Nagy lelkesedéssel készültek a vadászatra, előzőleg azonban felkeresték Debrecenben Bereczky Mihály tímármestert, akitől a szállítandó bősökre 8000 pengőt előlegképpen fel is vettek.

Sőregi és társa a két bős „hórcsögvasász” elindult a nagy vállalkozásra. Először Miskolc környékén kutattak jó vadászterületre, majd Szerencsen próbálkoztak. Hórcsögöt azonban sehol sem találtak, közben „bánatukban” az éjszakákat átmutatták szőrták a szűcsmester pénzén abban a reményben, hogy majd kárpótolják a finom hórcsögprémekkel. Nyír-

egyházára is eljutott a két vállalkozószellemű fiatal ember, majd innen Nagykállóba mentek. Itt érte őket a szűcsmester feljelentése, akinek fülébe is eljutott, hogy Sőregi és társa vadászat helyett az ő pénzét költi az éjszakai mulatókban. A csendőrök letartóztatták a hórcsögvasásokat, akiknél a 8000 pengőből már csak kétszáz pengőt találtak.

Sőregi és Hüse büntígyében most tartottak főtárgyalást a nyiregyházi törvényszéken. A vádlottak beismerésben voltak. A megkárosított szűcsmester nem kívánta a hórcsögvasások megbüntetését, mert időközben megkapta a pénzét. Sőregi Sándor és Hüse Sándor szüleit megtérítették a debreceni szűcsmester kárát, az eljárás azonban hivatalból tovább folyik ellenük.

A kir. ügyész vádbeszéde után a büntelő egyesbíró kihirdette a törvényszék ítéletét: Sőregi Sándort és Hüse Sándort fejenként egy-egy évi börtönrre ítélték. Az ítéletben a vádlottak meggyűdödtak, az ügyész sem fellebbezett, így az íogerőssé vált.

Titok Tekeverseny a pénzügyi és városi adóhivatal csapatai között

Nők tisztá teintjüket gyakran csak annak köszönhetik, hogy emésztésükre kellő figyelmet fordítanak. Kiltűnő hatásával Önnek is használ a DARMOL

Furcsa baleset. Furcsa baleset érte szerdán este Szatmáry Imréné 41 éves gyári munkásnőt, aki a Kisfaludy-u. 1. szám alatt lakik. Szatmáryné este fél 7 óra tájban a Kínizsi utcán ment, amikor hirtelen véletlenül megboltlott. Közben a bal cipője sarkán lévő vasdarab úgy megvágta jobb bokáját, hogy mentőket kellett hozzá kihívni. Az előhívott mentők Szatmáry Imréné elsősegélyben részesítették, majd kivitték a kórházra, ahol bekötötték a seprülést. Szatmáryné ezután saját lábán hazament.

Tűzriadalom a Vig-moziban. Szerdán délután az első előadás alatt indokolatlan tűzriadalom volt a Vig mozgóban. Eppen a szünet előtti pillanatokban, amikor alig néhány kép volt még hátra a film első részéből, a vetítőkamarából erős fényt látott, egy szempillantás alatt a nézőtér emeleti részének közönsége hirtelen hátrafordult és mivel a vetítőkamra ablakán lobogó vörös fényt látott, egy szempillantás alatt igyekezett kifelé a nézőtérrel. A mozi szemérvete azonban figyelmeztette a közönséget, hogy nincs semmi aggodalomra ok, mert csak a pár centi film kapott lángot, ami egyáltalában nem veszélyes. Két perc leforgása után a közönség már vissza is ült helyére, mintha mi sem történt volna. Egyébként is teljes volt a rend és nyugalom.

Szerdán este 6 órakor kezdődött meg a Pénzügyi kuglizóban a városi verseny keretében a Pénzügyiek és a városi adóhivatal csapatai között a nagy versengés. A verseny nagy érdeklődés előzte meg, miután a legutóbbi Debrecen sz. kir. város bajnokságaiért tartott versenyt a Pénzügyi csapata nyerte meg veretlenül. A városi adóhivatal csapata javuló formáról tett tanúbizonyságot, mikor a legutóbbi versenyén megnyerte, így az érdeklődés ezért irányult a két csapat versenyére.

A verseny megnyitáskor Harsányi Alfréd csapatkapitány köszöntötte a társivalal csapatát s ösztönölte örömeinek adott kifejezést, hogy a városi adóhivatal csapata ilyen intenzíven kiveszi részét a teke-sportból. A városi adóhivatali csapat nevében Papp Sándor köszönte meg a keresetlen szavakat s megígérte, hogy mindent elkövetnek, hogy a sport jegyében minél szorosabbra fűződjenek a baráti összehangolás szálai.

A me-eg üdvözlő szavak után kezdődött a verseny, melyet a Pénzügyiek csapata nyert meg kevés differenciával. A városi adóhivatal annak dacára, hogy igen kevés tréninglehetősége van, mégis az elért eredményével szép helyezésre bír. jogosultsággal.

Az egyéni versenyek minden nap folynak, melyekről részletes tudósítást következő számunkban hozunk. Csapatverseny pénteken ismét lesz.

A versenyekre minden érdeklődő sportbarát szeretettel hívjuk és várunk a részvevő egyesületek, ps.

MOZI

NEHEZ APANAK LENNI. (Vigszínház.) Nagy érdeklődés mellett...

Az Elsőfokú Közigazgatási hatóság Irodájának ügyforgalma. Júniusban az Elsőfokú Közigazgatási Hatóság...

SPORT

SPORTHIRMONDÓ

Szilárd lesz a jobbszélső, ha Szilágyi nem játszhat. A DVSC ma kéikapus edzést tart...

Budapesten nem lesz hiánya a DVSC-nek a biztatásban. A Bocskai idejéből még mindenki emékszik...

Bogár megszerzése biztosra vehető. A DVSC és MOVE Szabolcs vezetésével...

Vasárnap az SAVSE-DVSC osztályozó mérkőzésen kívül az ETO-BSZKRT osztályozó mérkőzést játsszák...

Móré János: A csapatnak nemcsak bekerülni kellett, hanem győkeret is kell venni az NB-ben...

Hétfőn megnyílt Eresiben a harmadik ifjúsági edzőlabor. A laborban 89 résztvevője van...

Ma játszó Szegeden a Főiskolai válogatott—Szófia válogatott kosárlabda nemzetközi mérkőzés.

Holnap indul Kolozsvárra a DEAC kosárlabda-csapata, a Kolozsvárról tartandó főiskolai kosárlabda-tornára.

Közgazdaság

ALLATVASÁR

A hetfői sertésvásárra csak vászolt malacot hajtottak fel...

Felhajtás bárányból 170. eladás 151. ló felhajtás 269. eladás 134. Szarvasmarhafelhajtás 432. eladás 317.

Arak: Bárány párja 1.10—1.40 pengő elősúly kilogrammonként...

I. rendű vágóokor 2.20. I. r. bika 2.45. I. r. tehén 2.10. II. r. vágóokor 2.00. II. r. bika 1.95. II. r. tehén 1.90. III. r. okor 1.80. III. r. bika 1.75. III. r. tehén 1.70 P.

Csontozóvaló vágóokor 1.50. bika 1.45. tehén 1.50 P. Négy százelek levonás. Vágo borjú I. r. 2.40. vágójuh 1.50. vágóbarány 1.60. okor, tino 2.80—3.50. fejostehén 1000—2300 P.

Az irányzat élenk.

HIRDETMEK

Az erdőben és az erdők közelében tüzet rakni tilos.

Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottsága gazdasági albizottságának, mint elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az 1935. évi IV. t. c. 25. §-a alapján kiadott 2014—1936. K. B. számú határozata értelmében Debrecen sz. kir. város törvényhatósága egész területén az erdőben tüzet rakni tilos.

Aki ez ellen vét, kihágást, amennyiben szabályellenes eljárásból tüzvészely származott, vétséget követ el és az 1928. évi X. t. c. rendelkezései illetve az 1935. évi IV. t. c. 276. §-a szerint büntetendik.

A tűzesetek megelőzése érdekében köteles az erdészeti személyzet az 1935. évi IV. t. c. 26. §-ának 4. bek. értelmében minden idegent, akit a kijelölt turista, erdei és közutakon kívül talál, az erdőből kiutasítani és az ellenszegülőkkel szemben az idézett t. c. 285. §-a szerint eljárni.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István.

Apróhirdetések

Nyomozó iroda

Jánosy magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78.

Gálócsy tizenhétéves nyomozóirodája vidéken is diszkrétan nyomoz megfigyel. Zöldfa-u. 3. T.: 28-72.

Betöltendő állás nőknek

Tanulóéányt fizetéssel felveszek. Bíró fodrász. Piac-u. 58. szám. 622

Szobalányt és szakácsnőt keresek azonnalra. Jelentkezni lehet Simonyi-út 19. sz. 604

KÖNYVKÖTŐ tanulólanynok fizetéssel azonnali belépésre felvételnek. Városi nyomda. Bőszörményi-út 6. szám. 514

Figyelem! Fontos!

Árujához vevőt.

A vevőnek árut.

Pénz-befektetéshez

ingatlant. házat, földet, üzletet.

Kereskedőnek üzlethelyiséget.

Alkalmazást keresőknek állást.

Háztartáshoz kézilányt, alkalmazottat.

Munkaadónak munkást.

Gazdaságba munkaerőt, felszerelést.

Lakásba bütort.

Gyermekhez nevelőt, tanítót.

Nélkülözhető holmijából

pénzt.

Vállalkozónak tőkéstársat.

Házassulónak férjet, feleséget.

Otthonkeresőknek bütörözött szobát, lakást, lakáscserét.

Háztartásba élelmet, jószágot.

Ruházkodáshoz hozzávalót

és minden elképzelhető hasznos szükségletet ad és biztosít a

Debreceni Újság

HAJDÚFÖLD

Apróhirdetése

Feladási hely: Piac-utca 56.

Megyeháza mellett. A keresztyén közönség minden szükségletét biztosítja a

DEBRECENI ÚJSÁG

HAJDÚFÖLD

apróhirdetési rovata!

Samu János

OFB engedélyes hirdetései.

Iroda: Deák Ferenc-u. 7. Eladó ingatlanok:

Csapókerthben 3 szobás ház 300 öl területtel 11.500-ért. — Harsányi Gustáv-utca 9. sz. ház 28.000-ért. Erzsébet-utca 69. számú ház 32.000-ért. Kassai utca mellett 3 szobás ház 2 szoba beköltözéssel. Megbízott: Samu János Deák Ferenc-utca 7. 611

Betöltendő állás férfiaknak

Napszámókat azonnali belépésre felvesszünk. — Városi nyomda, Bőszörményi-út 6. 632

Lexikonok. üzleti, szépirodalmi könyvek elhelyezéséhez ügyvokókat felvesszünk. Cím a kiadóban. 633

Erettségizett fiúk lányok, középiskolások Lexikon terjesztésével sokat kereshetnek. Cím: kiadóban. 634

Nyugdíjasok, az élet nehézt! Játssza szerzi a hozzávaló pénzt. Cím: kiadóban. 635

Önállóan dolgozó asztalos segéd és tanuló fizetéssel, fényező felvesszük. Kossuth-u. 51. 71

Aki nehezebb munkát nem bírnak. Nehezebb munkát nem bíró nők, vagy férfiak könnyebb munkával jól kereshetnek, ha újsg kézbevitest, újságárusítást vállalnak. Állandó alkalmazást biztosít. fixfizetés, jutalék és OTI bejelentéssel a Debreceni Újság—Hajdúföld kiadóhivatala. Ferenc József-út 56. Megyeháza mellett.

Állást kereső férfiak

Nyugdíjas tisztviselő alkalmazást vállal azonnalra bármely irodai munkára. Abonyi 2. 621

Butorozott szoba

Utcai butorozott szoba kiadó azonnalra is Piac-utca 77. I. 4. Ny. 1812

Ajánlat

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szélecsényi óra- és ékszerkereskedőnek. Sas-utca 2. 60

Fehérneműk hímzése főzhető fonálal, díszzások, jelvények készítése, párnák montorozása Pethő kézimunka szakiparában. Szent Anna-u. 10. Családi cimerék festése.

Önkéntes urak! Egyenruhára tiszta lenvászon érkezett. Tegdes, Kálvintér 19.

Ékszer javítás. briliáns és ezüst beváltás. Hamis-ékszer eladás. Pollák Endre aranyművesnél — Halvan-utca 2 76

Tízengy darab háromnapos kacást tartásra kjadnek. Maróly Gy. utca 21. Kizárólag délután három órakor. 637

Előnyös tőkebefektetés.

Balatonakaliban 7800 négyszögöl parcellázott, 1943. évi 34 lekveát

villatelek

alkalmi aron, de csak egy tételben eladó.

Felvilágosítást nyújt a Tiszántúli Közzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet

Debrecen, Hunyadi-utca 5.

Sírkőnek műköből és terméskőből mészsalak gyümölcsösök részére és piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Működgyárnál, Fűrdő-u. 2. 554 v. v.

Aranyat, ezüstöt s briliánt napi árban veszek. Szélecsényi óra- és ékszerkereskedő, Sas-u. 2. 61

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró- és gépiróiskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni állandóan lehet. (Engedély: 6475.) Vidékieknek vasútkedvezmény, Batthyány-u. 1. 495

Kereslet

Ócska vasat, fémot, gépet a legmagasabb áron veszek. Vaskovits, Pacsirta utca 17. Telefon: 26-94. 937

Hentesek és mészárosok figyelmébe! Csonthulladékat a legmagasabb napiáron veszek. Vaskovits Pacsirta-utca 17. sz. — Telefon: 26—94. 936

Használt bútorokat, irodai berendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést, magas áron veszek. Verő. Csapó-u. 10. 298 v. v.

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrészeket bármilyet vesz, elad, vagy becserél vitéz Nagy János, Halvan-utca 41. Telefon: 26-19. 1874

Aranyat, ezüstneműt, ékszereket napiáron vesz Takács Sándorné, Piac-utca 56. 62

Butorozott irodahelyiséget vállalatnak telefonnal azonnalra keresünk. Telefon: 21-25. 631

Gázcsövet, coios vagy annál nagyobb méretben vásáro. a Debreceni Működgyár Rt., Fűrdő-utca 2. 638

Hadiüzemi kőbánya

Erdőbenyén állandó munkára lakatosokat keres telvételre. Jelentkezés FEKETE LAJOS ny. műszaki tanácsosnál Ferenc József-út 53. szám.

Pataky István

Ingatlanforgalmi irodája Pétefia-utca 53.

Eladó házak: Központban fél házrész 20.000 P. Rakóczi piac közelében építkezésre alkalmas 28.000 P. Családi ház a belvárosban 55.000 P. — Vasúti állomás közelében üzletes jövedelmező ház. Nagy Pál-utcan jó családi ház 200 □-öl gyümölcsösrel 28.000 P. Szávaj Gyula utcán családi ház 311 □-öl gyümölcsösrel 12.000 P. — Föld felete 30 holdas jó tanyaépületekkel eladó, több kisebb, nagyobb ingatlanok eladók. Pataky, Pétefia-u. 53.

Lakáscsere

Eleserelném ráfizetéssel az István-út 21. szám alatti 1 szoba, e-öszoba, konyhából álló adómentes új kertes házamat városi 50.000 P-s házral. Érdeklődni délután dr. Baik Imre ügyvédnél, Deák Ferenc-u. 6. 625

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít, oledson garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84, telefon: 32-54. Vidékieknek soronkívt. 673

Autó, motor, kerékpár

Eladó egy 175 cm³-es jó állapotban lévő motor-kerékpár. Hajdúszoboszló, Szilfalkalja-u. 20. 613

Kerékpárt, segédmotort, rossz gumikkal is, varrógépet, gramofont, porcszívt veszek. Tulajdont igazoló iratok elhozandók Soltész, Kálvin-lér 2. 378—7—11

Butor

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari butorüzletemben, Piac u. 71. sz. 1966

Modernháló, konyhaberendezés, kombinált szobabekamie, fotelek, szellon, divány e'adó. Kossuth-utca 51. 71

Eladó ház

Rothermere-u. 5. szám alatt emeletes bérház eladó. Értekezni: Pécsi és Pap ügyvédeknel, Ipar-kamara.

Eladó föld

Kismacson 30 kh. szántó eladó. Mitrovics ügyvéd. 601

Eladó ingóság

Gyermeksportkoesi világoskék, eladó. — Le-rántly-u. 3. jobbra. 639

Egy jókarban lévő fűrdőkád eladó. Rakovszky uca 42. földszin 2. 627

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv-és Lapkiadóvállalat Rt. mintézetének körforgógépén Igazgató: Somogyi Gábor